

Ardealul Economic

ERDELYI KÖZGAZDASÁG

Imprumutul extern al orașelor din Ardeal

Reprezentantul grupului „Steward” d. Berlany a venit cu o contrapropunere la oferta cu privire la împrumutul ce-l propusese acest grup orașelor ardeleni. Contra-oferta constă în schimbarea unor condițiuni, în defavoarea orașelor împrumutătoare.

Reprezentantul dela „Steward” a arătat, în special, consortiul nu mai convine la procentul de 7 la sută, înțelegând ridicarea acestui procent la șapte și un sfert. Motivarea acestei reveniri, o explică prin faptul, că, cursul de emisiune al stabilizării, a scăzut.

După toate probabilitățile, tratativele vor fi întrerupte.

Inscrierea titlurilor împrumutului de stabilizare

Casa autonomă a monopolurilor, a trimis o adresă comitetului bursei din București, prin care cere înscrierea în cota bursei, a titlurilor împrumutului de stabilizare.

Comitetul bursei a aprobat cererea. După cum se știe, titlurile împrumutului de stabilizare sunt emise în franci francezi și lire sterline.

Condițiile de credit ale fabricilor de piele din Ardeal

Zilele acestea a avut loc o conferință a fabricantilor de piele din Ardeal pentru a stabili o bază unitară pentru toate fabricile de piele din Ardeal în ce privește vânzarea pielei. S'au stabilit condițiile de vânzare, de credit, dar nu s'au stabilit prețuri unitare.

Un tratat de comerț româno-ungar

D. ministru Grigorea ministrul României la Budapesta, a declarat că guvernul român, ținând seamă de noul tarif vamal, a invitat țările străine, între cari și Ungaria, să înceapă negocieri pentru încheierea de tratate de comerț.

Guvernul ungar a comunicat că e gata să între în negocieri în acest scop.

În momentul de față urmează conversațiuni între cele două guverne, pentru a fixa data și locul tratativelor ce vor începe în curând, și care vor duce la lichidarea tuturor chestiunilor în legătură cu încheierea unui tratat general de comerț.

Pregătirea acordurilor comerciale cu străinătatea

Ministerul de industrie și comerț, de comun acord cu ministerul de finanțe, prepară toate lucrările necesare în vederea discutării nouilor acorduri și

convențiuni comerciale cu diverse state.

Printre primele vor fi Jugoslavia și Franța.

Din partea Jugoslaviei va trata o comisiune economică, care va sosi în țară către începutul lunii Noiembrie a. e., iar n numele Franței, primele

tratative vor fi conduse de către d. Roger Sarret, atașatul comercial al Franței la București.

Se vor urma apoi tratative cu Anglia și Italia. Intenția guvernului este ca

până la sfârșitul anului în curs, cele mai multe din convenții și acorduri, comerciale să fie complete încheiate

ca să li-se poată da curs în interesul legăturilor noastre economice cu străinătatea.

Három pénzintézet garanciájára svájci frank-kölcsönöket kapnak az erdélyi iparvállalatok

A Schweizerische Bankgesellschaft, amelynek a romániai pénzpiacra való bensőséges kapcsolatai közismertek, több nagyszabású kölcsöntranzakciót bonyolít le Erdélyben. Az előkelő svájci intézet megbízottja nemrég Kolozsvárt tartózkodott, ahol több erdélyi iparvállalat részére folyósítandó deviza-kölcsönt tárgyalt meg.

A megbeszélések eredményeképpen

a svájci intézet a szebeni villamosműveknek másfélmillió svájci frankos kölcsönt szavazott meg, melyre a Banca Albina, a Hermannstädter Allgemeine Sparkasse és a szebeni Bodencredit adtak fedezeti garanciát. Információink szerint jelenleg több hasonló jellegű tranzakció van folyamatban, illetve tárgyalás alatt.

Conzernul Szana i-și inaugurează o nouă politică economică

Declarațiile dlui director Al. Paximade

În urma decedării directorului Szana, conducerea băncii „Szana” din Timișoara, a fost încredințată dlui Al. Paximade, om de încredere al Băncii Marmorosch Blank et Co, care are cea mai mare cointeresă în conzernul „Szana”.

Odată cu moartea directorului Szana, s'au înregistrat mari schimbări în politica economică a conzernului Szana.

Banca în trecut urma o politică de concentrare a întreprinderilor, prin care s'a dezvoltat intensiv. În urma acestei politici au ajuns sub egida băncii „Szana” peste 50 de întreprinderi.

În urma noii politici inaugurate la

conzernul „Szana” s'a început procesiunea de desmembrare,

cu „Fabrica de Bere Timișoreană”, care a devenit în posesiunea nouilor proprietari concentrați în grupul „Czell”. După aceasta a urmat moara „Bega”, care se închiriasse fra-

tilor Prohaszka, în continuare.

În privința noii politici economice, dl Paximade, director la banca „Szana”, ne-a declarat următoarele:

— Prin vânzarea fabricii de bere, am căutat să asigurăm mobilitatea institutului financiar. În urma tranzacțiunii

s'a mobilizat un capital de peste 50 milioane și deci vom continua să urmărim această politică de mobilizare financiară, unde va fi rentabilă aceasta politică, pe tărâm industrial.

— În viitor căutam să ne organizăm numai pentru operații bancare,

abandonând ideia, de a ne mai ocupa cu întreprinderi industriale preferind ca să avem o instituție financiară comercială.

— Noua politică o reclamăm împrejurările, cari ne-au convins, că cu menirea veche, banca va putea să-și continue mai intensiv dezvoltarea.

Weissenburger Nándor a román-német kereskedelmi kamara tagja

Weissenburger Nándor, a Bánáti Bankgyegetület vezérigazgatóját, a román-német kamara tagjává választotta. Ugyanis hosszas előkészítés után Bucurestiben megalakult a román-német kereskedelmi kamara, amelynek az a célja, hogy a két ország között a kereskedelmi, ipari és gazdasági kapcsolatokat még intenzívebbé tegye és kimélyítse a Románia és Németország közötti jóviszonyt. A kamara, amely a napokban alakult meg, elnökevé Manoilescu volt pénzügyi államtitkár választotta, tagjai között az ország legnevesebb közgazdasági tekintélyei foglalnak helyet. Weissenburger Nándor, mint a kamara választmányi tagja ismert német és román összeköttetéseivel bizonyára értékes szolgáltatásokat fog tenni a kamarának.

Egy angol bankház felmondta Bukarestben a bankhitelt

A bukaresti pénzpiacra rendkívüli izgalmat keltett, hogy a londoni Midland et Loyd nagy angol bankház felmondta Bukarestben rövidlejratu bankhiteleit. Két pénzintézetből 150—150 ezer font hitelt, egy még nagyobb intézettől pedig félmillió font sterlinges kihitelezést vont meg. A hírekre a pénzpiacra jelentékeny kámatszilárdulás mutatkozott. Bankközi forgalomban a kamattétel 17, magánforgalomban pedig 23 százalék.

Székházat épít a CFR

A CFR összes vezérigazgatóit intenzíven foglalkoztatta a romániai államvasutak vezérigazgatósága székházának kérdése. A CFR részére azért fontos a bukaresti központi székház, mert a különböző vasuti osztályok magánépületekben nyertek elhelyezést, amely épületek bérében évi 10 millió lejt fizet a CFR. A vezérigazgatóság a Calea Victoriei, a Politehnika palotáját bérlti, tekintélyes összegű bérleti díj mellett. Az autonómiát nyert vasuti igazgatótanács most úgy döntött, hogy két-százmillió lej kölcsönt vesz fel és ebből az összegből megépíti a CFR központi székházát. A kölcsön elnyerése céljából már meg is indították a tárgyalásokat egyik nagy fővárosi bankkal. A CFR palotáját a Bulevardul Elisabeten fogják felépíteni azon a környéken, ahova a bukaresti új központi pályaudvart tervezik.

SĂPTĂMĂNA

*

Pe piața textilelor a provocat mare surpriză insolvența firmei de textile Eugen Lebovics din Cehul-Silvaniei, care și-a încetat plățile cu o pasivă de șapte milioane.

În insolvența firmei Lebovics sunt interesate mai multe întreprinderi, între cari cinci din Cluj.

Direcțiunea institutului financiar „Banca Centrală” a avut o ședință în 18 și 19 Octombrie, hotărând să convoace pe 2 Noiembrie o adunare, ca să urce capitalul băncii dela 50 milioane la 100 milioane lei.

Societatea „Atalanta” din București a cerut Tribunalului din Cluj să declare în stare de faliment firma de automobile „Auto-Sport”.

Tribunalul a fixat desbaterea pe ziua de 28 Octombrie a. c.

Banca „Transilvania” din Cluj, continuând să se estindă, își mai înființează sucursale în Mociu și Zălau.

Dela fabrica de tricotaje „Dibela” din Cluj s'a retras în zilele aceste dl Eugen László, pe cale amicală, lichidându-și cointerесаția dela fabrică cu ziua de 31 Octombrie a. c.

Fabrica de sticlărie „Vitrometan” din Mediaș, și-a început activitatea, trimițând reprezentanților săi colecții de mostre pentru începerea livrărilor.

Reprezentanța fabricii în Cluj o are dl Coloman Fischer.

Parchetele Kocsis din Brașov sunt escelente.

Printr'un jurnal al consiliului de miniștri s'a hotărât oprirea la export a strugurilor proveniți din vițe producători direcți.

Pentru refacerea magaziilor din stațiuni, cerealiștii s'au arătat dispuși să acorde căilor ferate un împrumut de 20 de milioane lei.

Oferta aceasta va fi discutată în primul consiliu de administrație al regiilor autonome CFR

Uniunea tehnicienilor textiliari, ca și anul trecut și acuma își redeschide cursurile la 1 Noembrie pentru amatori începători și pentru aceia, cari doresc să se mai specializeze.

Cursurile sunt susținute de specialiști renumiți din Timișoara, sprijiniți de Camera de Industrie și Comerț și de Uniunea Fabricelor Textile din Banat, inaugurându-se pe o durată de 6 luni în Școala Industrială din Timișoara. Inserieri la Uniunea Textilă II. Piața Coronini Nr. 3, etaj I. între orele 5—7 și la secretariatul soc. „Industria Lănei”.

Mennyit kerestek Rotschildék a fizetésképtelen Bodencredit szanálásán?

A Kreditanstalt óriási haszna a Boden fuzióján

A Rodenkreditanstalt hibás gazdálkodásának kritikája már véget ért s most a hivatalos fórumokon és a közvéleményben a Kreditanstalt milliárdos hasznának a boncolgatása következik. A szaksajtó is szüntelenül foglalkozik azokkal a részletekkel, amelyek azt igazolják, hogy a Kreditanstalt egyetlen gesztussal annyit keresett és fog keresni ezen a tranzakción, mint amennyit még normális időkben sem lehet esztendők hosszú sora alatt keresni.

A Kreditanstalt a legteljesebb garancát kötötte ki magának. Nemesak olesón szerezte meg a Boden részvényeit, hanem arra is gondolt, hogy ezekért a részvényekért ne kelljen készpénzt adni, hanem csak részvényeket és a részvényeket maga az osztrák kormány fogja nagyrészt átvállalni, illetve elhelyezni. A Kreditanstalt megszabadult legerősebb konkurensától, megszerzett értékes vállalatokat és megszerzett olyan gyárakat is, amelyeket most, vagy saját alapításainak megerősítésére be fog olvasztani, vagy le fog állítani.

Kikötött az osztrák Nemzeti Banktól példátlan előnyökért (15 millió dollár külföldi elhelyezést saját üzleti összeköttetéseivel) és a postatakaékpénztárt is újabb részvények átvételére kötelezi.

Nem ok nélkül viccelnek már Bécsben ezen a fuzió és lefordíthatatlan szójátékokkal fejezi ki a közvélemény esodálkozását, hogy ez a tranzakció ilyen formában létrejöhetett. Igaz, hogy egész Ausztria azzal vigasztalja magát, hogy gazdasági katasztrófától menekült meg az ország, azonban ezért a Kreditanstalt olyan díjazást kapott, aminő még a Rotschildok történetében is ritkítja párját.

De annyian hibásak és vétkesek a Boden összeroppanása körül és annyian vannak érdekelve a Kreditanstalt gyarapodásával, hogy igazi kritika nem tud áttörni és csak szójátékok, sorokközi támadások és fojtott hangú parlamenti felszólalások fejezik ki azt az ájult esodálkozást, mely ezt a villámgyorsan végrehajtott tranzakciót kíséri.

Casa de Păstrare a Județului Bihor sanează situația Băncilor Unite din Valea lui Mihai

Cauza insolvenței Băncilor Unite din Valea lui Mihai — Deponenților li-se oferă o cotă de 50 procente — După sanare Băncile Unite din Valea lui Mihai, se transformă în filiala „Casei de Păstrare a Județului Bihor”

„Casa de Păstrare din Valea lui Mihai” și „Banca de Credit din Valea lui Mihai”, în prezent fuzionată în urma caștastrofelor economice ce au întâmpinat în ultimii doi-trei ani, au ajuns în insolvență.

În urma insolvenței, direcțiunea institutului fuzionat, fiind compusă din cele mai marcante și bogate notabilități din acea regiune, a întreprins tratative, căutând să salveze depunerile populației, depunerii, cari se cifrează la peste 15 milioane lei.

În legătură cu insolvența, suntem informați, că la institutul fuzionat se evidențiază

o lipsă de peste 10 milioane,

survenită din an în an succesiv.

Pentru sanarea situației institutului s'au întreprins tratative cu „Casa de Păstrare a Județului Bihor” care s'a declarat aplicată să întreprindă sanarea, întucât creditorii se mulțumesc cu o cotă de 50 procente, care li-se garantează.

Directorul institutului, dl Zoltan Benedek, de altfel și-a pus la dispoziția institutului întreaga avere, pentru acoperirea creanțelor.

În decursul tratativelor întreprinse s'a stabilit, ca deponenții cari au până la 20 mii să fie achitați în întregime,

iar a căror depuneri trec peste 20 mii lei,

să primească o cotă de 50 procente.

Intrucât acordul necesar nu se va putea încheia după cum s'a stabilit, atuncea

concordatul preventiv este inevitabil

și atunci urmează a se lua noul dispoziții.

Capitalul institutului se cifrează la 3 milioane, care însă nu este deplin vărsat și din care

75 procente a semnat dl Benedek.

Depunerile se cifrează la 15 milioane.

Printre creditorii principali ai institutului, pe lângă filiala din Oradea a „Băncii Ardelene”, mai figurează și dnii Al. Csiry, Zoltan Benedek, Dr. Rudolf Bujanovits, Carol Vég, Ștefan Frater și Dr. E. Andrassy, toți

membrii în consiliul de administrație

al institutului, cu 6,000.000 lei. „Banca Ardeleană” filiala din Oradea însă este asigurată, complet fiindu-i creanța întabulată și având cambii de acoperire.

A H É T

*

A textilpiacon nagy feltűnést keltett Lebovics Jenő szilágycsehi textilkereskedő fizetésképtelensége, aki kétmillió lejes passzívával szüntette be fizetéseit. A tekintélyes insolvenciánál több pénzintézet másfélmillió lejjel van érdekelve. Lebovics hitelezői között öt kolozsvári engros kereskedő is szerepel mintegy hat-százezer lej követeléssel.

A Banca Centrala igazgatósága október 18-án és 19-én értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a jelenlegi 50 millió lej alaptőkének 100 millió leire való felemelése ügyében november 2-ára rendkívüli közgyűlést hívnak egybe.

A cluji Autosport cég ellen a bucarestii Atlanta részvénytársaság esődnitási kérést adott be a cluji törvényszéken. Tárgyalási határnapként október 28-át tűzte ki a bíróság.

A cluji Transsylvania Bank tovább folytatja fiókhálózatának kiépítését. Az intézet legközelebb Mócson és Zilahon állítja fel affiliációit.

László Jenő, a kolozsvári Dibela kötöttárugyár társtulajdonosa barátságos uton megváltik a cégtől. Az erre vonatkozó szerződés szerint László Jenő október 31-ével likvidálja a gyárnál lévő érdekeltségét.

A brassói Kocsis-féle parketta elsőrangú.

A gyógyszerészek Demed néven ismert beszerzési szindikátusa november 17-én tartja rendes közgyűlését. Az igazgatóság a közgyűlésen javaslatot tesz a rokonjellegű temesvári Ufa részvénytársasággal való fuzió kimondására nézve. A fuzió létrejötte esetén az egyesült vállalatok részvénytársasági alapon fogják tovább folytatni működésüket.

A medgyesi Vitrometan üvegyár az elmúlt hetekben szétküldötte képviselőinek árumintáit és a szállítókat is megkezdte. A Vitrometan kolozsvári képviselőjét Fischer Kálmán nyerte el.

Grigorcea Vazul, Románia budapesti követe, nyilatkozott a sajtó képviselőinek a román-magyar viszony jelenlegi állásáról s legközelebbi alakulásának kilátásairól. Nyilatkozata során a követ érintette a két államot közösen érdekítő főbb problémákat s többek között a következő érdekes kijelentéseket tette:

— Az új vámtarifa életbeléptetésével kapcsolatban kormányom ajánlatot tett Magyarországnak is kereskedelmi szerződés kötésére, amely mentesítene a magyar iparekkeket a maximális tarifa alkalmazása alól. A magyar kormány elfogadta ezt az ajánlatot s a kereskedelmi szerződés ügyében rövidesen meg is kezdődnek a tárgyalások a két állam képviselői előtt.

Pánik a newyorki tőzsdén

A hét közepén nagy kontremint betörés volt a newyorki tőzsdén, ahol valóságban pánik tört ki. Legújabb híreink szerint a newyorki tőzsdén közel 20 millió darab részvényt adtak el és a veszteségek ötmilliárd dollárra rúgnak, a tőzsdéket bezárták.

Hogy a katasztrófát hol lehet megállítani, egyelőre nem lehet megállapítani. A londoni tőzsde a leghamarabb reagált az amerikai eseményekre, de komolyabb baisse volt a világ minden tőzsdéjén. Az árzuhánás a gabona árára is befolyással volt, mindenfelől áresést jelentenek. Az amerikai vezető bankok a jegybank részvételével tanácskozásra gyűltek össze és megnyugtató jelentést adtak ki. A pániknak olcsó pénzzel lehetne gátat vetni, minden azon mulik tehát, hogy az amerikai piacnak a pénzszerezésre milyen eszközök állanak rendelkezésére. Egyelőre úgy látszik, hogy a válság elérte a mélypontot. A válságos napok lezajlása után pedig a vezető papírok valószínűleg azokon az árfolyamokon fognak stabilizálódni, amelyek rentabilitásuk alapján reális értéküknek megfelel.

Situatia foștilor proprietari de păduri basarabene

Guvernul cercetează reclamațiunea proprietarilor de păduri din Basarabia cari au fost expropriati, pentru a găsi o soluție echitabilă de a fi despăgubiți. D. Mihalache și d. Potârca au cercetat baza acestor reclamațiuni și au găsit că din punct de vedere legal acești proprietari n'au dreptate, dar că Statul ar putea să stabilească o normă pentru ajutorarea acestor proprietari cari au fost complect săracit de pe urma modului cum s'a făcut exproprierea în Basarabia.

Részvénytársasággá alakult át a Banca Victor Ilescu

Kolozsvári bankkörökben élénk érdeklődéssel kísérik azokat a tárgyalásokat, amelyeket Victor Ilescu igazgató folytat magánbankjának részvénytársasággá való átalakítása érdekében.

A Victor Ilescu bankház január 1-ével valószínűleg már részvénytársasági keretek között fogja tovább folytatni működését.

Construirea podurilor metalice

In ultima ședință a delegației economice a guvernului s'a luat în discuție chestiunea reparării și construirii de poduri metalice pe șosele. Delegațiunea nu s'a pronunțat, problema urmând a fi discutată în continuare.

Suntem în măsură să anunțăm, că una din oferte este a firmei Krupp d'n Germania.

Pe lângă „Krupp“ au mai făcut oferte societățile „Astra“, „Vulcan“ și Uzinele Lemaitre.

„Industria Sârmei“ și-a sporit capitalul la 45 milioane lei

Acționarilor din noua emisiune oferă află o bonificare 50 la sută — Bonificarea se acopere dintr'o puternică sursă latentă

„Industria Sârmei“ în 25 Octombrie a. c. și-a avut adunarea generală extraordinară pentru urcarea capitalului dela 15 milioane la 45 milioane.

La adunare au fost prezenți și dñii Ionel Comșa, Dr. Valentin Poruțiu, Octavian Sglimbea, I. Diamant, Virgil Comșa, Adrian Oțoiu, Eugen Besa, și Ștefan Vaida.

Adunarea acceptând propunerea de a se spori capitalul dela 15 milioane, la 45 milioane, printr'o emisiune de 30.000 acții de câte 1000 lei valoare nominală, a precizat următoarele condițiuni de semnare:

Acționarii vechi au dreptul să semneze după fiecare acțiune veche două acțiuni noi.

Prețul de emisiune a unei acțiuni noi s'a stabilit la Lei 1000, din care sumă 500 lei va plăti acționarul în numerar, iar restul de Lei 500 se va acoperi de către societate.

Pentru speșele de emisiune acționarul va mai plăti Lei 50 de fiecare acțiune nouă.

Plata acțiunilor și a speșelor de emisiune se face integral la semnare, altfel semnarea nu va fi luată în considerare.

Locurile de semnare și plată sunt: „Industria Sârmei“ Cluj, str. Iuliu Maniu No. 25 și sucursala București (str. Episcopiei No. 7. „Banca Centrală p. Industrie și Comerț“, la sediul principal Cluj, str. Regina Maria No. 1.

Termenul de semnare se încheie la 4 Noembrie 1929 ora 6 d. a. La semnarea acțiunilor noi, se vor prezenta acțiunile vechi.

Acțiunile rămase nesemnate se vor plasa de către Consiliul de administrație.

Acțiunile noi vor beneficia de dividendul anului 1930.

Bonificarea de 50 la sută, adică de 15 milioane lei din noua emisiune „Industria Sârmei“ are posibilitatea s'o acorde pentru motivul, că din suma realizată după prima semnare de capitol a făcut investiții, cari după scăderea cursului leului

au înregistrat o valoare de trei patru ori mai mare.

nefăcându-se plasări în valute, streine ori altfel de monede. In consecință societatea dispune de valori latente, cari i-au oprit posibilitatea să facă donația anunțată.

După urcarea capitalului „Industria Sârmei“ va avea posibilitate să-și urgiteze construirile din Galați, cari s'au început și cari astfel contemplează să se încheie pe luna Februarie. De asemenea se vor urgita și construirile din Brăila, unde marea întreprindere de asemenea își înființează sucursală, încât va deveni una dintre cele mai mari și mai impozante întreprinderi din industria grea dela noi.

A gyéresi Sodronyipar Rt. 45 millióra emelte alaptőkéjét

A vállalat 50 százalékos bonifikációt ad részvényeseinek, melyet hatalmas latenciáiból fedez

Október 25-én délelőtt 11 órakor tartotta meg az *Industria Sârmei* S. A. alaptőke-emelési közgyűlését. A közgyűlésen jelen voltak többek között: Comșa Ionel elnök, Poruțiu Valentin, Octavian Sglimbea, Comșa Virgil, Adrean Oțoiu, Diamant Izsó, Besa Eugen és Vaida István.

A közgyűlés elfogadta az igazgatóság előterjesztett javaslatát az alaptőkének 15 millióról 45 millióra való felemelése iránt. Kibocsátásra kerül 30.000 darab 1000 lej névértékű új részvény, amelyből

minden régi részvény után két új részvény jegyezhető.

A közgyűlés úgy határozott az igazgatóság előterjesztésére, hogy az 1000 lejes új kibocsátású részvények után a régi részvényesek csak 500 lejt fizetnek be, míg a fennmaradó 500 lejt a társaság maga fedezi.

Erre a szinte ajándékozásnak tekinthető 15 millió lejes bonifikációra az igazgatóságnak azért

nyílt lehetősége, mert az első részvénytőke aláírása után befolyt összegeket az igazgatóság nem valutákban vagy más pénzekben helyezte el, hanem olyan investíciókat, ingatlanvásárlásokat eszközölt, amelyek a lej leromlása folytán ma három-négyszeresére emelkedtek s így az igazgatóság egy olyan latens tőke felett rendelkezik, amely lehetővé tette, hogy az 1000 lejes részvényeket 500 lej lefizetése ellenében bocsássa a régi részvényesek rendelkezésére.

Az emisszióval járó költségek fedezésére részvényenként 50 lej fizetendő. A jegyzések november 4-ig eszközölhetők az *Industria Sârmei* kolozsvári és bukaresti igazgatóságainál és a Banca Centrala-nál.

Az alaptőke emelési tranzakció lebonyolítása után a galați telep már megkezdett építkezési munkálatait fokozottabban viszik keresztül úgy, hogy februárban valószínűleg befejezést is nyernek. Ugyan-

csak februárban kezdi meg működését az *Industria Sârmei* *brailai* nagy fióküzeme is és ezzel Románia nehéz iparának ezen vezető üzeme új, széles horizontu perspektívákat teremtetett fejlődése számára.

A kolozsvári központi igazgatóság eddigi Calea Victoriei székhelyéről a napokban fog átköltözni új, e célra épített székházba, mely a Str. Iuliu Maniu van.

Obligațiunile împrumutului de stabilizare la bursele din Apus

Preparativele pentru cotarea rentelor din împrumutul stabilizării pe piețele din Apus sunt pe terminate. Obligațiunile pentru tranșa de pe piața americană sunt gata și acum se procedează la semnarea lor de către bancheri.

Pentru introducerea lor la bursă, d. G. A. Kinney, președinte la „The Chase National Bank of The City“ a vizitat toate piețele de plasare.

Trăgirea obligațiunilor engleze este în curs și se face sub controlul băncii Hambros.

Cotarea oficială la toate bursele din străinătate va începe până la 1 Noembrie.

Dispoziții privitoare la tariful româno-ungar

Căile ferate ungare adresează, aproape zilnic, reclamațiuni direcțiunei generale cfr, făcându-i cunoscut că nu se respectă prescripțiile de înstrădare, prevăzute în tariful de mărfuri româno-ungar, înțrât în vigoare la 1 Iulie a. c.

Față de aceste reclamațiuni, direcțiunea generală cfr a adresat o circulară tuturor organelor în subordine comunicându-le că toate transporturile la care se aplică acest tarif direct trebuie expediate pe rutele indicate în prescripțiile de înstrădare indiferent de punctul de frontieră prin care se socotește taxa de transport cea mai redusă. Indicarea de către predători a unei alte rute decât cea prevăzută în tarif, exclude aplicarea tarifului direct, urmând că în acest caz cartarea să se facă în trafic local numai până la frontiera CFR indicată de predător, iar taxele să se calculeze pe baza tarifului local.

Mare parte din stațiuni nu cunoaște dispozițiunile de taxare cuprinse în tariful româno-ungar.

Se reaminteste, de către direcțiunea generală, că la calcularea taxelor de transport fracțiile sub 5 filler și mai mari se consideră ca 10 filler. Greutățile se rotunjesc din 10 în 10 kgr. la coletărie, iar la sute întregi la vagoane complete. Greutățile se vor trece în compturi după taxa aplicată în coloane separate, indicându-se în capul fiecărei coloane numărul și sub divizia tarifului aplicat.

Taxele de transport fie transmise, fie francate la predare, trebuiesc comptate în valută tarifară, adică în pengoe. Deburse și ramburse, conform convențiunei internaționale, ne fiind admise decât în valuta țării de predare, ele urmează a se trece și în compturi în valută originală, deci la predări în lei.

Conform cererei căilor ferate ungare, numerele de predare și recapitațiile din traficul direct româno-ungar se vor întocmi separat pe căile ferate destinate.

A csehszlovák aranyvaluta-törvény

A csehszlovák parlament elé törvényjavaslatot terjesztettek az aranyvalutáról. A munkálatok már annyira előre haladtak, hogy már el is készítették az arany százakoronások mintáit, amely ismeretesen körülbelül öt grammnyi súlyú lesz. Ebből a tiszta arany 4.456 grammot tesz ki. A 100 koronás egyik oldalán rajta lesz a köztársaság címere, a második oldalán a pénzegység értéke. A törvényjavaslat indokolása részére kimondja, hogy az aranyvaluta bevezetésének minden előfeltétele már adva van. Csehszlovákia belső gazdasági viszonyai konszolidálódtak, a valuta kurzusa stabil és az állam pénzügyei már egyensúlyban vannak. 1929. első negyedében a kereskedelmi passzívum valutáris szempontból nem jelent semmit. A fizetési mérleg fejlődése kedvező. Az indokolás kifejti, hogy azért szükséges az aranyvalutát törvényesen rendezni, mert a nemzetközi reparáció bank működésekor Csehszlovákia is jegyezni fog részvényeket és akkor már be kell igazolnia, hogy aranyvaluta fölött rendelkezik.

Megalakult a nagyvárad áru- és terménytőzsde

Nagyvárad közgazdasági életében kétségkívül elsőrangú jelentőséggel bír, hogy e hó 24-én, csütörtökön tartotta meg alakuló közgyűlését a Csarnokban, a nagyvárad áru- és terménytőzsde társulat. A közelmúltban több ízben is rámutattunk a tőzsde felállításának fontosságára. Hiszen mindenki előtt tudott dolog, hogy Nagyvárad kereskedelmi életének fellendítése céljából már eddig is mennyire szükség volt az áru- és terménytőzsde felállítására, mely éppen ezért kiérdemli Nagyvárad egész iparos és kereskedő társadalmának feltétlen támogatását. Ennek különben bizonyosságát adta a csütörtöki ülés, amikor jelen volt a város gazdasági társadalmának minden számottevő tagja. A tőzsde elnöki tisztet Maioreseu József dr. megyei prefektus vállalta, míg a két alelnöki tisztet a város, illetve a megye gazdasági életének két kiváló reprezentánsa töltötte be.

Rossz a cukorrépa eredmény

A földmivelésügyi minisztérium most állította össze az idei cukorrépa és a tengeri termés eredményét. A cukorrépa statisztikája szomorú eredményt mutat fel és a fogyasztók a statisztika alapján komolyan számolhatnak azzal, hogy a gyárak a cukor árát éppen a gyenge terméseredményre való hivatkozással felemelik. A minisztérium jelentése szerint a cukorrépában ezidén 8,101.940 tonna termett csupán az 1928 évi 10,553.400 eredménnyel szemben.

Revendicările industrișilor ardeleni

Importanta constătuire dela Camera de Comerț din Cluj

D. senator Mircea, director general al „Ugirului” a făcut o lungă călătorie în Ardeal ca să culegă informații la fața locului, și să asculte doleanțele industrișilor din Ardeal. În fața industrișilor și comercianților din Cluj, adunați în sala festivă a Camerei de Comerț, d. senator Mircea a referat asupra acestei călătorii cu caracter informativ. Dsa recunoaște că actualul sistem al contribuțiilor directe și indirecte este greșit, și trebuie șterse încă acele taxe percepute de fiecare minister a parte. La aceste taxe, se ia în vedere numai considerente pur fiscale. Guvernul are o datorie primordială de îndeplinit, ca

impozitele ce trec măsura și devin insuportabile pentru comerț și industrie, să fie reduse,

caci cu contribuabili sărăciți nu se poate întocmi un buget real, nici nu se poate echilibra un buget, și nici nu poate fi asigurat un buget.

Este de mare necesitate, ca să se facă o lege de susținere a meșteșugului românesc. Căci trebuie înlăturat marele antagonism ce există între marea și mica industrie. Trebuie să se procedeze la

reducerea impozitelor, avantajii vamale și înlesniri de transport,

ca prin aceste măsuri să se ajute mica industrie românească care azi

e zdruncinată până în temelii.

D. senator Mircea a adus apoi critici „Creditului industrial” care acordă numai industriei mari credite ieftine, și spune că trebuie să se dea posibilitatea să se procure și micii industrii credite ieftine sub garanția asociațiilor profesionale, ca să se poată dezvolta și ea.

Guvernul a pornit pe o cale greșită la tratarea și aplicarea impozitului pe lux, și pe cifra de afaceri, care de multe ori

nu este de 2 la sută și trece de 300 procente.

Trebuie schimbată apoi politica impozitelor asupra spiritului și berei căci are consecințe catastrofale. Și multe din legile sociale votate în anul acesta cuprind erori importante, așa legea de opt ore de lucru, a pericolității, mult lucrările de sezon. Trebuie apoi ca în viitor guvernul să nu încheie

convenții comerciale până ce comerțul și industria nu va lua cunoștință prealabilă

de conținutul acestor convenții.

Tarifele de transport ale căilor ferate trebuie să se adapte intereselor țării.

La fine, d. senator Mircea a promis că va da tot sprijinul comerțului și industriei.

Intreprinderile ardelenne primesc credite elvețiene garantate de trei bănci din Ardeal

Institutul financiar elvețian „Schweizerische Bankgesellschaft”, având iminente legături cu piața română, în ultimul timp a început să încheie noi tranzacții de împrumut în Ardeal.

Reprezentantul institutului financiar elvețian urmând tratative în Cluj pentru înche-

iarea împrumuturilor a acordat un împrumut de 1½ milioane franci elvețieni Uzinelor Electrice din Sibiu, garantat de banca „Albina” Hermanstaedter Allgemeine Spaarkassa și „Bodenkredit” din Sibiu.

Tranzacții de aceste sunt mai multe în curs.

A Szana-konzern új üzleti politikájáról nyilatkozik Pacsimade Sándor igazgató

Szana Zsigmond halálával Pacsimade Sándor került a Temesvári Bank élére, mint a legnagyobb belföldi érdekeltiségének, a Marmorosch-Blanknak bizalmi embere.

A konzern üzleti politikájában Szana Zsigmond halála óta nagy változások történtek. A bank korábbi politikája, melynek nagy fejlődését köszönhetette, az ipari érdekeltiségek egybekapcsolása volt. E politika eredménye volt az évek folyamán a Temesvári Bank érdekkörébe és felügyelete alá. Az új éra alatt megkezdődött a konzern felbomlása és eddig is már mutatkozik az a politika, amely nem kíván belső kapcsolatot az ipari vállalatokkal. A Temesvári Sörgyár után, melyet a Czell-csoport szerzett meg, a temesvári Béga malom bérbe-

adása következett, melyet a Prochászka testvérek egyelőre csupán bérbe vettek.

Erről a leépítési tendenciáról Pacsimade Sándor igazgató munkatársunknak a következőket mondotta:

— A Temesvári Bank mobilitását kívántuk fokozni a Sörgyár eladásával. Ez a tranzakció ötven milliónyi tőke felszabadulást jelent számunkra. A továbbiakban azt az üzleti politikát fogjuk követni, hogy lehetőleg leépítjük ipari vállalatunkat, ha azokra előnyös eladási lehetőség lesz. Ezek az eladások természetesen nem kényszerűek és csak azt jelentik, hogy a jövőben nem kívánunk ipari vállalatokkal foglalkozni, hanem tisztán banküzletekre fogjuk a súlyt helyezni. Modern, tisztán kereskedelmi pénzügyet

létesítése a célunk, amilyen jelenleg csak félig vagyunk még.

— Ennek a politikának oka az, hogy az ipari viszonyokat nem tartjuk eléggé kedvezőknek arra, hogy azokban élénk részt vehetnénk. Ennek folytán sokkal célszerűbbnek tartjuk ha a bank megmarad eredeti hivatása mellett és tisztára kereskedelmi pénzügyet marad.

Cumpărarea de mașini agricole

„Monitorul Oficial” din 23 Octombrie crt. publică jurnalul Cănsiliului de Miniștri prin care d. ministru al agriculturii și domeniilor a fost autorizat ca, pe baza avizului comisiei tehnice, să continue să cumpere în țară sau străinătate, prin oferte sau bună învoială, mașinile și instrumentele agricole, până la concurența sumei de lei 15,000.000.

Din această sumă 75 la sută, adică lei 11,250.000 este rambursabilă pe timp de 3 ani, iar restul de 25 la sută, adică lei 3,750.000 este nerambursabilă.

Ordonanța cea sumei de lei 15,000.000 se va face din creditul extraordinar de lei 500 milioane deschis pe seama Ministerului Agriculturii și Domeniilor și asupra Băncii Centrale Cooperative, pentru conținutul și la dispoziția Centralei Cooperative de import și export.

Koncentraciók a német gazdasági életben

A Deutsche Bank és a Disconto Gesellschaft fuziója után a német piacon erősebb tempóban indult meg a koncentració folyamat. A német krízist ugyanis a koncentració révén hiszik megoldani, ki akarják kapcsolni a főfőleges konkurenciát és a takarékoság elveit akarják végrehajtani azokon a helyeken, ahol a rentabilitás kérdése ingadozott.

Legerősebben és legérzékenyebben nyilvánult meg a koncentració tendencia eddig az elektromos vállalkozások terén. A Ludvig Loewe A. G. a közelmúltban koncentracióba ment a Gas-, Wasser- und Elektrizitäts Anlagen A. G. A két vállalat ügyvezetése teljesen egységes alapokon dolgozik, sőt úgy szervezik meg a vállalatok vezetését, hogy később egy igazgató irányítsa az ügyeket.

A kábeliparban hasonló érdekközösségek alakultak. Főleg Németország vezetővállalatai koncentrációba mentek. Alakulóban van továbbá egy hatalmas ékszerkoncern is, J. H. Werner, J. Godet et Sohn, Janus et Friedrich vezetésével. E két nagy fémáruház Áron Hirsch et Sohn és H. Schober Berlinben már meg is kezdték együtt működésüket.

Un credit pentru procurarea de îngrășă-minte

Printr'un jurnal al Consiliului de miniștri publicat în Monitorul Oficial din 22 Octombrie ert., d. ministru al agriculturii și domeniilor a fost autorizat să pună la dispozițiunea camerelor de agricultură din județele în cari îngrășămintele chimice s'au constatat că dau rezultate satisfăcătoare, suma de lei 5.000.000, care împreună cu sumele ce se vor destina de cemerele de agricultură și săteni, să servească la procurarea de îngrășămintele chimice, pentru aceștia și va fi nerambursabilă.

În ce privește modul de întreținere al îngrășămintelor chimice, se va face după instrucțiunile date de Institutul de cercetări agronomice.

Ordenanțarea sumei se va face prin Banca Centrală Cooperativă.

Industria reclamă o repartizare dreaptă a impozitelor

Industria cere cu insistență o mai dreaptă repartizare a impozitelor pe toate ramurile de producție.

Trebuie să adăogăm că la veniturile ce industria aduce Statului și administrațiilor publice, se suprapune și o parte din impozitele plătite de bănci, impozite provenite în mare parte tot de pe urma activității economice a întreprinderilor industriale. Baza randamentului fiscal al băncilor o formează în special veniturile provenite din dobânzile plătite de marea industrie.

Ținându-se seamă de capacitatea de contribuție a industriei, este nevoie să se pună mai întâiu capăt tendinței continue de sporire și înmulțire a sarcinilor ce apasă această principală ramură de producție a țării și apoi să se pășească la degrevarea treptată a impozitelor.

Taxele de magazinaj C. F. R.

Instrucția vagoanelor, în vigoare actualmente la căile ferate, a fost modificată după cum urmează:

Foile de comanda vagoanelor se vor întocmi numai după ce s'a adus întreg transportul în gară.

Scrisorile de trăsură, certificatele Curtei Regale, mandatele de ransport, etc., se vor întocmi însă odată cu aducerea primului transport în gară, când se și înregistrează în registrul de evidența scrisorile de trăsură.

Apoi se notează pe ele datele și orele aducerii fiecărui transport și în caz când aducerea nu se face în timpul prevăzut de tarif, se vor aplica taxele de magazinaj tarifare.

Uj részvénytársaság

A temesvári Korner Vilmos és David nyerstermény kereskedelmi cég részvénytársaságá alakult át. A cég új neve Nyersbőrkereskedelmi Részvénytársaság. Az alaptőke kétmillió lej, amely kétezer drb. ezer lei névértékű részvényből áll.

A pénzügyminisztérium racionalizálni akarja az adókvetések

Uj rendszert léptetnek életbe a jövő évi adóbehajtásoknál

A pénzügyi adminisztráció körében valószínűnek tartják, hogy az 1930-as évi adókvetések alkalmából a pénzügyi kormány lényeges változtatásokat fog eszközölni. A legutóbbi adókvetések idején ugyanis még a liberális rezsimben kezdték meg a kvetöbízottságok munkájukat és közvetlenül a munkálatok megkezdése után került csak uralomra a nemzeti parasztpárti kormány. Nem volt tehát sem idő, sem mód arra, hogy azonnal, egyik napról a másikra életbeléptessék a már régóta tervezett tézkezés történik majd arra nézve, változtatásokat. Valószínű, hogy in-hogy az adókvetések hosszabb ideig tartsanak,

több bizottság végezze azokat és ezáltal lehetővé válik, hogy minden egyes adófizető üzleti könyveit pontosan átvizsgálják,

körülményeivel tüzetesebben megismerkedjenek és így a lehető legmegfelelőbb adóösszeget vessék ki rá. Az eddigi adókvetéseknek már a módja is olyan volt, hogy lehetetlen volt egy egy adófizetővel hosszabb ideig foglalkozni. Oly sok ügyet tüztek ki egy-egy tárgyalás alkalmával, hogy csak a leggyorsabb tempóban voltak képesek minden ügyet letárgyalni. Ez és még sok más körülmény kerül mérlegelésre az illetékesek előtt és a

a határozatok következtében

módosítják majd az adókvetési eljárásokat.

Különösen vonatkozik ez a vidéki adóztatásokra, mert a vidékről érkezett be a legtöbb panasz a kirendelt adótisztek működése ellen.

Az új adókvetések előkészületi munkáival kapcsolatban a pénzügyi adminisztráció erőlyesen hangoztatja, hogy a még be nem fizetett adókat az év végéig okvetlenül és minden körülmények között

be fogják hajtani a késedelmi kamatokkal együtt.

Aki tehát halasztást óhajtana kapni, és indokoltan nem áll módjában adókötelezettségének eleget tenni az már is tegye meg a szükséges lépéseket annál is inkább, mert adóhalasztást csupán a pénzügy minisztériumnál lehet kérni, ez pedig hosszadalmas eljárást igényel. Így is ki lehet téve annak, hogy a be nem fizetett adót még a kérvény elintézése előtt behajtják rajta.

A pénzügyi adminisztráció a következő hetekben várja a pénzügyminisztérium rendelkezéseit a jövő évi adókvetés alkalmával bevezetendő változtatásokra és az adókvetés minden körülményére, valamint az előkészítő munkálatok rendszeres leveztésére vonatkozólag.

Industria română produce mai scump în Europa

In România numai câte o jumătate pereche de ghețe ajunge anual la un om — Uniunea Industrială din Timișoara în adunarea sa generală s'a ocupat cu problemele industriei, reclamând — O nouă politică industrială

Duminecă a avut loc în Timișoara adunarea generală a uniunii Industriale din Timișoara, sub prezidenția dlui Norbert Benedict, vicepreședinte, care, deschizând adunarea a relevat meritele decedatului Sigismund Szana.

Dl Eugen Lendvai, secretar general, citind raportul anual, a subliniat

grava situație, în care se sbate industria bănățeană,

din cauza reducerii consumului și a exportului, insistând, ca să se acționeze pentru intensificarea puterii de consumație, care este posibilă în special prin agricultori.

În continuare constată, că puterea de cumpărare a agricultorilor a slăbit în urma reformei agrare. Pe acest tărâm este necesar să se facă ceva, întocmai ca și pe tărâm industrial pentruca să se amelioreze situația. În aceste scopuri

s'ar putea contribui la a-

meliorarea situației cu credite ieftine

în urma cărora s'ar încuraja și construirele în mod convenabil pentru întreaga noastră viață economică.

În prezent se încurajază industria streină și la

livrările necesare statului, chiar și dacă produsele industriei noastre sunt mai ieftine

cu câte 5—10 procente. Dar chiar și dacă ar fi produsele indigene cu 5—10 procente mai scumpe,

ar fi necesar ca statul să încurajeze industria indigenă

față de cea streină, cu comenzi ca să reducă și șomajul.

Noul cod al muncii, care reglementează situația dintre lucrători și patroni, constituie

o foarte gravă sarcină pentru industrie.

În acest caz dacă este în

concordanță cu legile similare din țările occidentale mai desvoltate,

nu este în concordanță cu împrejurările dela noi,

cari suntem regresați cu vre-o 100 de ani față de acele țări.

Legea construirilor din 1921, impune industriei sarcini grave, insuportabile,

fiecare societate pe acții fiind obligată să și construiască locuințe pentru angajați,

întrucât capitalul le trece peste 5 milioane. Astfel întreprinderile ar trebui să facă mai mari investiții personale, decât valorează ele.

Dl Dr. Coloman Jacobi, ocupându-se cu problema reducerii consumului, accentuiază, că pe când în America 4, în Germania și Cehoslovacia 3, iar în celelalte țări occidentale câte două perechi,

în România numai câte o jumătate pereche de ghețe ajunge la câte un om,

în urma consumului redus.

— La livrări de stat se încurajază întreprinderile din streinătate sau cele din vechiul Regat, evitându-se intenționat să se facă și la fabrici din nouile tetratorii comenzi, chiar și mai mari.

— Întreprinderilor din Banat nu le este frică de concurență calitativă, dar

în România se produce cu mult mai scump, decât în alte țări

din Europa și deci nu are posibilitate industria română, ca și cu prețurile ei să poată face concurență produselor treine.

— Nici într'o țară nu se încasează atât de exagerate dobânzi, ca și în România. Și unde se încasează în dobânzi câte 18—20 procente,

nu se pot fabrica produse ieftine,

cari să poată face concurență celor streine ieftine. Pe de altă parte la noi

salariile muncitorești, în relații mondiale sunt exagerate,

ba mai exagerate și decât în Vechiul Regat, unde lucrul pentru o păreche de băcanci costă 33, pe când la noi costă 78 lei.

— Peste toate aceste inconveniente ni-s'a mai adus încă una:

noua lege de asigurări muncitorești, care ne aduce numai sarcini noi,

fără să rezulte vre-un avantaj pentru industrie.

România autoimportția

A legujobb statisztika szerint 1928-ban az automobil-import tétele egymilliárd lejjel emelkedett Románia külkereskedelmi mérlegében. Több mint 12 ezer autót vásároltak a külföldön az elmúlt esztendőben, három és filmilliárd lej értékben.

DIANA

sós borszesz, vezérképviselet „GEA“ KRAYER. F6-lerakat Balkán Impex, TIMIȘOARA.

A nemzetközi cukorpiac helyzete

Az elmúlt hét folyamán a nemzetközi cukorpiacon nem állott be az üzlet megélénkülése. Az európai piacon tartózkodás uralkodott, mivel a tényleges répatermésről még nem lehet pontos képet adni és az utolsó esőzéseknek a hatását még nem lehet megállapítani azokban az országokban, amelyek a szárazság alatt szenvedtek.

A párisi piacon az árak ingadozása csekély volt és itt sem egyenletes a terméskilátás. A vámtörvény előreláthatólag november elején kerül tárgyalásra.

Kubában az időjárás nagyon kedvez a fejlődésben levő termésnek. Hír szerint a kubai eladási szervezet megtiltotta az új termés üzembelvitelét január 15-e előtt és az új terméskilátásból származó eladásokat mindaddig megtiltotta, amíg régi termésű áru még készletben van.

Az Egyesült Államokban rövidesen a fogyasztás emelkedésével számolnak. A helyzet ma az, hogy a cukorvám törvény további halasztása valószínű.

A jávai piac irányzata állandó volt, az árakban lényeges változásokra nem került sor, fehér árut jelenleg Európa számára nem kínálnak. Új kampányból származó barna áru 12 holland forint, október-decemberi szállításra, barna jáva 9—6 sh. cif. Európa.

Európa: A bécsi cukorstatisztika nemzetközi egyesülete által közzétett adatok általánosságban alacsony számokról számolnak be, különösen a Csehszlovákiára vonatkozó adatok 975.000 tonnával, 50 ezer tonnával maradnak el a Licht-féle becslés mögött. Az ehhez a nemzetközi egyesülethez tartozó államok cukortermelése a múlt esztendővel szemben 5 és fél százalékkal esökkent, azonban a most közzétett adatok sem adnak megbízható képet a tényleges répatermésről, mert tapasztalat szerint az első adatok a kampány folyamán még változást szenvedhetnek. A csehszlovák gyárak jelentései a cukortermelésről a kampány első napjaiban szintén nem nyújtanak egységes képet: egyértelműen azonban a répa magas cukorkatartalmáról érkezik jelentés.

A román-csehszlovák kereskedelmi szerződés ügye

A kormány a vámtarifátörvény értelmében megkezdte a kereskedelmi szerződések megkötésére vonatkozó előkészítő munkálatokat. Lengyelországgal az előzetes kereskedelmi szerződés már létre is jött, Bulgáriával, Angolországgal, Ausztriával, Magyarországgal és Görögországgal már folynak is ily irányban tárgyalások és legközelebb megkezdődnek a Németországgal és Csehszlovákiával kötendő kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalások is. Csehszlovákiában, amint most értesülünk, az egyes érdekszövetségek már meg is kezdték az anyagösszegyűjtési munkálatokat, így a csehszlovákiai német textilgyárosok szövetsége (Allgemeine Deutsche Textilverband) körlevelet intézett a tagvállalatokhoz amelyben a közeljövőben megkezdődő román-csehszlovák kereskedelmi tárgyalásokra való tekintettel felvilágosításokat kér legkésőbb október 28-ig.

Cartelul metalurgiștilor abea înființat, s'a și desființat

Reprezentanții fabricelor metalurgice convenise, ca să-și stabilească prețuri uniforme înființându-și un birou central de desfacere.

Desfacerea produselor metalurgice era vorba să se încredințeze întreprinderii Kern et Co. din Cernăuți sau agenției Ceho-Române. Dintre acestea întreprinderea Ceho-Română și-a și făcut oferta, dar între timp s'au ivit noi complicații în privința cartelului între fabricanți, pentru reorganizarea cotei.

Divirgințele ivite s'au accentuat într'atâta, încât acordul este considerat ca eșuat, iar la biroul central nu aderă câțiva metalurgiști, între cari cei dela „Fatma” din Arad și dela Fabrica Metalurgică Klusch din Sibiu.

Nu se știe dacă se vor putea elimina divergențele ivite, dar atâta se știe, că voiașorii fabricelor și-au reînceput activitatea izolată, continuându-și-o, ca și înainte de înființarea cartelului.

Felszökött a bor ára az Arad-hegyaljai borpiacon

Az Arad-hegyaljai borpiacon váratlanul nagyméretű áremelkedést produkált a regáti szakkereskedelem képviselőinek érdeklődése. Arad-hegyalján még két héttel ezelőtt is reménytelenül sulyos volt a helyzet. A bort maligan-fokonként 90 baniért árusították. Két héttel ezelőtt azután megjelentek Aradon s a hegyaljai községekben az első regáti érdeklődők, akiket a regáti szakmai ügynökök inváziója követett.

A regáti bortermelés ugyanis váratlanul rossz volt. A szakkereskedők azt remélték, hogy az ideai termés a tavalyi hozam 60 százalékát produkálja, a termés azonban csupán 30 százalékos hozamot jelentett.

A kedvezőtlen termés-eredmény azután élénk aktivitásra kényszerítette

a regáti ügynököket, akik valósággal ellepték a hegyaljai piacot s megjelenésük nyomán szinte máról-holnapra — 90 baniról — 1 lej 5 banira szökött fel maligám fokoként a bor ára.

Egyes területeken már az ideai termés-hozam 60 százalékát eladták s mivel a Hegyalja termése sem volt az ideán a legjobb, — a tavalyi quantum 50 százaléka, a pinceborok is megindultak a Regát felé.

Azok a borkereskedők, akik spekulációs tervekkel 80—85 banis kötetéseket perfektuáltak — és sokan tettek így, — rosszul jártak a hirtelen hossz következtében. Aradon és a Hegyalján nagy reményeket fűznek a hirtelen megindult üzleti élnökségtől.

Cu cât a contribuit industria la sarcinile publice?

Diverse cifre arată că rendementul fiscal de 40 la sută al producției industriale s'a mai îngroașă și cu contribuția industriei la veniturile celorlalte administrații publice; județe, comune, camere de comerț, camere de muncă, case de asigurări sociale etc.

Astfel pentru județe industria a contribuit în 1928 cu 375 milioane lei; pentru camerele de industrie și comerț cu 125 milioane, pentru camerele de muncă cu 40 milioane lei; — în total deci cu încă 2 miliarde lei, pe lângă cele 12 miliarde oferite

Statului. Cum nevoile Statului și ale celorlalte administrații publice sporesc necontenit, țî raport cu tendințele de dezvoltare a diverselor oficii și instituții de interes public, industriașii nu vād limita la care se va opri acest apel necurmat la contribuția lor, pentru satisfacerea nevoilor financiare publice.

Insăși această nesiguranță, constituie o mare problemă pentru industria noastră, a cărei capacitate fiscală este și până acum mult depășită.

Meg sem kezdte működését már is felbomlott a fémgyárosok kartellje

Beszámoltunk arról, hogy a fémgyárak képviselői megegyeztek abban, hogy egységes árakat léptetnek életbe, egyben pedig a kölcsönös verseny kizárása végett egy közös eladási állítanak fel. Szó volt arról, hogy a esernovici „Kern és Társa” cég, vagy pedig a bukaresti „Ceho-Romn” ügynökség veszi át az eladást.

Mint értesülünk a „Kern és Társai” cég ajánlata nem érkezett be ahoz a bizottsághoz, amelyet a fémgyárosok a szerződés leköltésére delegáltak, azonban a „Ceho-Romana” ügynökség megtette ajánlatát, de közben a gyárak között újból támadnak olyan ellentétek, amelyek egyelőre utját állották a perfektuálásnak.

A kvótaosztás körüli ellentétek az eddigi megegyezést is felborították és mint értesülünk, az aradi „Fatma”- és a szebeni Klusch-fémgyárak nem hajlandók részt venni a közös eladási irodában. Hogy mikor fog az egész ügy már dűlőre jutni, azt maguk az érdekeltek sem tudják, a nagy és komoly vállalatok pedig újból mindent megtettek, hogy a tárgyalások által szenvedett idővesztéseket behozzák és intenzíven hozzáláttak a vaskereskedők látogatásához. Közismert tény, hogy a fémgyárak között csak néhány nevezhető nagyobb gyárnak, a többi kapacitása nem jelentékeny, mindazonáltal az általános bizonytalansághoz — az áralakulását illetőleg — nagyban hozzájárulni képesek.

Ce taxe vor percepe căile ferate pentru warante

Martți a avut loc la sediul Administrației Centrale a căilor ferate o nouă conferință între reprezentanții comerțului nostru de cereale și delegații direcțiunii generale CFR, în vederea clasificării unor chestiuni de grăununt din instrucțiunile pentru eliberarea warantelor.

Cu această ocazie s'a stabilit definitiv că taxa de warant, pentru un vagon de cereale de 10.000 kg. va fi de 300 lei — din cari 100 lei reprezintă cheltuieli de asigurare, în contra focului, iar restul taxa propriu zisă a warantului.

Stațiunile cari vor elibera warantele n'au fost încă desemnate, întrucât se așteaptă avizul în această privință, al Camerelor de industrie și comerț din țară.

În tot cazul, chestiunea stațiilor cari vor avea dreptul a face operațiunile de warantare, va fi rezolvată de căile ferate, de comun acord cu cerealiștii, în cel mult o săptămână.

Textiltehnikusok tanfolyama

A Textiltehnikusok Országos Egyesülete mint minden évben, ugy ezidén is november 1-én megnyitja rendes őszi tanfolyamát, amelyen kezdő textiltehnikusok részére alapvető oktatást, a textilszakmában dolgozók részére továbbképzést és kereskedők részére a textilanyagok gyártására vonatkozó áttekintő ismereteket nyújt. Ezen tanfolyam előadója Temesvár textiliparából kerülnek ki, és különböző gyártási ágak elismert szakteknitelyei. A textiliskola előadásai az itteni Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Bánáti Textilgyárak Szövetsége támogatása mellett, a helybeli ipariskola helyiségeiben tartatnak meg. A kurzus időtartama 6 hónap. Beiratások a Textil-egyesület helyiségében (II., Piata Coronini 23, I. em. 5—7 óra között, valamint a Gyapjuipar Rt. titkárságában eszközölhetők.

Ülést tart a kormány gazdasági bizottsága

Madgearu Virgil ipar- és kereskedelemügyi miniszternek külföldi utjáról való visszaérkezése után a közeli napokban ülést tart a kormány gazdasági bizottsága. A bizottság számos olyan kérdést vesz tárgyalás alá, amelyekben Madgearu miniszter távollétében nem volt döntés hozható. Elsősorban tárgyalás alá veszi a bizottság a külföldi cégeknek a romániai hidak kijávitására benyújtott ajánlatait, amely ajánlatok szoros összefüggésben vannak a romániai utak helyreállításával.

! Pyram-Pasta tubusban lényesebb és festi a legkényesebb cipőket „LEDA” Timișoara. Autókat, bőröket, tömegáru legjobban a „LEDA” vegyszeti gyár által készített „CELLOLEDIN” Spritzlakkal festhet. Kérjen ajánlatot.

„LEDA”
fabrica de prod. chimice s. a. TIMIȘOARA

Európában a romániai gyáripár termel a legdrágábban

Uj iparpolitikát követel a kormánytól a Bánsági Gyár- iparosok Szövetsége

Romániában csak fél pár cipő jut évente egy emberre

A Bánsági Gyárosok Szövetsége ma tartotta évi rendes közgyűlését Benedict Norbert alelnök vezetésével Temesváron. Az ülést Benedict Norbert nyitotta meg és néhai Szana Zsigmond elnök elhunytáról szólott meleg szavakkal. Ezután Lendvai Jenő főtitkár terjesztette elő jelentését. Az állandóan rossz gazdasági viszonyokról beszél, melyek súlyosan érintik a bánsági nagyipart. A krízis oka egyrészt a fogyasztókönység vásárlóerejének lényeges csökkenése, másrészt az exportredukció. Mindenekelőtt is a fogyasztók vásárlóerejét kellene fokozni. Miután agrárállamban élünk, tehát egészen természetes, hogy ebben a kérdésben elsősorban csakis a gazdák jöhetnek számításba.

Meg kell állapítani, — mondja a jelentés, — hogy

a gazdák anyagi elgyengülése az agrárreform következtében állott elő.

Ezen a téren kell tehát valamilyen mentőmódszerhez folyamodni. Ezenkívül azonban a termelőiparnak is szüksége van az olyan természetű pártolásra, amit a hosszulejáratu hittelek biztosításával lehetne megteremteni. Ha az valóra válna, akkor rögtön megindulna az építkezési tevékenység, aminek viszont igen kedvező kihatása lenne az egész gazdasági életre. Az állami szállításoknál a külföld előnyben részesül még akkor is, ha a belföldi áru olcsóbb annál, holott ha ez 5—10 percenttel drágább lenne, az államnak még mindig kötelessége volna a belföldi iparnak juttatni az elsőséget.

Az államnak kötelessége volna a belföldi iparnak az összes nyilvános munkákat kiadni,

hogy ezzel elsősorban is a munkanélküliséget enyhítse.

Az új munkatörvény, mely szabályozza a munkás és munkaadó helyzetét, igen nagy terhet jelent a nagyiparra nézve, mert noha ez a törvény szellemében teljesen megfelel a nyugati államok munkatörvényeinek, de viszont tisztában kell lenni azzal is, hogy ezek az államok gazdasági fejlődésükben száz esztendővel meghaladták a miénket s így azok törvényei nem alkalmazhatók a romániai munkaviszonyokra.

Az 1921-es építkezési törvény rendelkezéseiben olyan súlyos terheket ró az iparra, melyet nem bír teljesíteni.

Ezerint minden részvénytársaság, amelynek legalább 5 millió lej alapitkéje van, köteles lenne saját házat építtetni. Eddig az ilyen vállalat meg húzódott 5—6 szobában is, csakhogy kiadásait minél jobban redukálja. Az ipari vállalatoktól, melyek berendezésének értéke meghaladja az 5 millió lejt, ez a törvény még többet követel. Arról volna szó, hogy minden

ilyen vállalat saját személyzetének részére építsen elegendő lakást, ami egyértelmű volna azzal, hogy ezen vállalatok háromszor többet investálnak személyzeti kiadásokba, mint amennyit az egész vállalat megér.

Jacobi Kálmán dr. a romániai fogyasztókönység vásárlóerejének a csökkenésével kapcsolatban a következőket mondja:

— Romániának ma 16 millió lakosa van. Azt hiszem nem optimista számítás, ha azt mondom, hogy ennek a fele, tehát nyolc millió ember jár cipőben! Ezzel kapcsolatban meg kell állapítanom, hogy egy emberre egy esztendőben Amerikában négy pár cipő jut, és Németországban és Csehországban három pár és a többi nyugati államokban is legalább két pár. Kiszámíthatjuk, hogy Romániában az importot beleértve a nagy és kisipar együttvéve mindössze négy millió párt termel fogyasztásra, ami azt jelenti, hogy Romániában

egy emberre egy évben csak — fél pár cipő esik.

Az állami szállításoknál nem csak a külföldi kerül előnybe a belföldivel szemben, hanem a regáti is. Az állam nem egyszer egészen jelentéktelen kis regáti üzemeknek három-négy, sőt tizszerte nagyobb rendelést is adott, mint az ország legnagyobb gyáranak, mely természetesen bánságinak számított. Nem áll, mintha a bánsági gyárosok félelmet árulnának el az ex-

portkérdéssel szemben. Ellenben ez az ország egész Európában a legdrágábban termel s ilyen körülmények között hasztalan készít olyan árucikkeket, melyek a külföldi nivót megütik, ha versenyképes áron nem tud eladni. A drága termelésnek szerinte két oka is van. Az egyik ok, hogy nincs a világon még egy olyan állam, ahol az iparnak akkora kamatterheket kellene viselni, mint Romániában.

Ahol 18—20 százalék kamatot kell fizetni, ott nem lehet versenyképesen termelni.

A másik ok: a magas munkabér. A munkások szempontjából nem sokalja a munkabért, sőt örülne, ha többet fizethetne, de viszont nagy ez a munkabér külföldi relációban, ha tekintetbe veszik, hogy mekkora fogyasztóiaenak dolgozik egy romániai gyár és mekkorának egy külföldi. A Bánságban még mindig jóval nagyobb bért fizetnek mint a Regátban. Amíg például egy bakkanes munkadija a Regátban 33 lej, addig itt 78 lej.

Az új munkásbiztosítási törvény csak új terhet jelent az iparra.

A munkásbiztosítási autonómia teljes mértékben a munkaadók és a munkások kezére kell adni.

A közgyűlés elhatározta, hogy új elnököt választ az elhunyt Szana helyébe és erre egy kandidáló bizottságot delegált.

Banca Franco-Română înlocuită cu altă bancă

După cum am anunțat, Direcția „Băncii Franco-Române” a reevaluat activul instituției. Toate creanțele dubioase au fost trecute la un special.

Din noua reevaluare reese că, în mod sigur, creanțele depunătorilor și creditorilor băncii, sunt acoperite cu 61,8 la sută. Asta nu înseamnă că restul de 38,2 la sută este pierdut, deoarece evaluarea s'a făcut la suma minime, absolut sigure.

Cunoscând această situație, noua direcție a băncii a propus următoarea tranzacție:

Să se creeze o nouă bancă, la ca-

re să participe marile bănci din Capitală.

Din evaluarea de mai sus a activului „Băncii Franco-Române”, se va plăti, deponenților în timpul cel mai scurt posibil, 30 la sută în numerar. Restul până la 61,8 la sută, va fi dat, sub formă de acțiuni de ale noiei bănci.

După ce se va obține restul dela 61,8 la sută și până la totalul creanței creditorilor, suma va fi împărțită în proporția încasărilor.

Fiind vorba de un activ sigur principalele bănci din Capitală, s'au declarat de acord să pue la dispozi-

ția băncii ce se va înființa, numerarul, până la echivalentul activului.

Deoarece Banca Franco-Română este în stare de moratoriu, direcția băncii a hotărât să supuie această tranzacție și aprobării dlui N. Gheorghian președintele Tribunalului comercial Ilfov.

Plata datorilor căilor ferate se face regulat

Plata ordonanțelor în restanță ale căilor ferate, din anii 1926, 1927 și 1928 se efectuează în mod regulat, la Banca Națională, după normele hotărâte de comitetul financiar CFR, și publicate la timp în coloanele ziarului nostru.

Până în prezent s'au achitat creanțe în valoare de peste 200 milioane lei, restul urmând a fi plătit — la ghișeele primului nostru institut de emisiune — în cote săptămânale, de câte 100 milioane lei.

Administrația căilor ferate ne roagă să dăm cea mai categorică desmintire aserțiunei apărută și după care aceste plăți ar întâmpina unele dificultăți.

Toate ordonanțele în restanță, din anii 1926, 1927 și 1928 pe măsură ce sunt verificate, se plătesc imediat, din fondul de 500 milioane lei, pus la dispoziția căilor ferate din împrumutul extern, special în acest scop.

Parisban estek a român allampapirok

A lej stabilizációja után az volt az általános hit, hogy a külföldön ezzel elismerik, hogy a román állam a nyugodt konszolidációs munka megkezdésére és folytatására törekszik. Természetesen ehhez felesleges hozzátennünk, hogy a konszolidációs munka egyik alapfeltétele az, hogy a belpolitika berkeiben esend és nyugalom honoljék és a külföldi tőzsdéken ne terjedjenek el nyugtalanító hírek az ország belviszonyairól.

Párisi jelentések arról számolnak be, hogy a párisi tőzsdén a román állampapírok estek. Ez a hír természetesen szoros összefüggésben van a jelenlegi belpolitikai eseményekkel. Ezek a hírek a külföldre rendszerint nagyitva érkeznek el és ennek következtében káros befolyást gyakorolnak a román állam papírjainak tőzsdéi árfolyamára.

Taxarea sitelor de mătase

Ministerul de finanțe a remis un ordin circular tuturor punctelor vamale prin care le face cunoscut că pentru taxarea uniformă, din punctul de vedere al cifrei de afaceri, a sitelor de mătase pentru lămpi, prevăzute în nota II-a de sub art. 219 reducerea la o zecime se referă și la impozitul pe cifra afacerii, însă reducerea se face numai la valoarea medie, nu și asupra cotei impozitului, deci prin reducerea valorii medii implicit se reduce și impozitul la o zecime.

„VICTORIA”	
PRIMA FABRICĂ ARDELEANĂ DE PASMANTERIE ȘI SIRETURI ELSŐ ERDELYI PASZOMÁNY ÉS ZSINORÁRUGYÁR Târgu-Mureș—Marosvásárhely	
Produce: sireturi pentru ghete, trese, sireturi de lama gofrate, șuitașuri și dife- rite articole de pasmanterie de prima calitate	Gyárt: mindennemű cipőfűzőt, lámaszegőt, sujtást, tresset borítást és külön- böző speciális paszományárut elsőrangú kivitelben
::: Telegram: Pasmanteria Victoria ! :::	

Középeurópa vasuti politikája

Hantos Elemér ny. államtitkár Középeurópa vasuti kaoszáról

A bécsi Középeurópa Intézet kiadásában a közeljövőben megjelenik Hantos Elemér ny. magyar államtitkár könyve a közép-európai vasuti politikáról, amelyből a következő érdekes részleteket ismertetjük:

„A közép-európai közlekedési ügy mostani helyzete az egész közép-európai gazdasági élet hű tükörképe. A közlekedési vonalak zűlőszögéből nőtt elő a közép-európai közlekedési területen, amely a háboru előtt a maga rendszeres egységességében páratlan volt, ama nagy káosz, mert a békeszerződésben

a közlekedési kérdéseket kisebb jelentőségű kérdések gyanánt kezelték.

Az azelőtt zárt gazdasági területnek egységes vasutigazgatása volt, egységes díjszabáshatározmányokkal rendelkezett és ugyancsak egységesek voltak a szállítási határozmányok is. A volt osztrák-magyar monarchia területén ma hat vasutigazgatás működik. A Csehszlovák Államvasutak (C. S. D.), a Lengyel Államvasutak (P. K. P.), a Magyar Államvasutak (M. Á. V.), a Jugoszláv Államvasutak (S. H. S.), az Olasz Államvasutak (I. S.) és az osztrák Szövetségi Vasutak (Oe. B. B.) saját vagonparkkal, saját díjszabási és szállítási határozmányokkal. Hosszadalmas tárgyalásokra volt szükség, hogy az új határokon át történő forgalom legnagyobb igazságtalanságait kiküszöböljék és hogy ugynevezett köteléki díjszabásokban egységes határozmányokat lehessen megvalósítani. Mind ezeknek az új szövetségeknek azonban nagy hibájuk van: ezek a kölcsönös határozmányok, amelyek nem minden esetben az összes árukat ölelik fel, csak az egyik és a másik állam között bírnak érvénnyel, amely között létrejöttek, tehát nem az egész gazdasági terület számára.

Az új vagonparkok létesítése következtében a meglévő közlekedési eszközök teljesítőképességét nem használták ki kellőképpen. Az egyik utódállam vagonparkját a másik utódállam területén „idegen” kocsi gyanánt kell kezelni, vagyis ez annyit jelent, hogy ezeket a kocsikat csak akkor szabad megrakni, ha ismét hazafelé mennek, vagy pedig, ha ilyen küldemény nincs, akkor üresen kell visszaküldeni annak a határrálmásnak, ahol a kocsi átlépte a határt, hogy a tulajdonos vasut rendelkezésére lehessen újból boesátani.

Elteltek attól, hogy az egyes államok elzárkózó politikája vámfalak felállításával a gazdasági életet sok területen majdnem teljesen megbénítja, ezek a vámok a közlekedést is megakadályozzák.

A sok ismételt vámanipuláció következtében sok szállítási idő vesz kárba

és ezt a kárt a kereskedelem és a gazdaság erősen megérzi. Ugyanezt a káros hatást váltja ki a sok, egymással semmi szerves összefüggésben nem álló valuta. A szállítási díjtételeket a mindenkori nemzeti valutában állapítják meg, köteléki díjszabások alkalmazásánál pedig a megálapított valutában, így például csehszlovák koronában a csehszlovák-osz-

trák köteléki díjszabásnál, osztrák shillingben az osztrák-magyar köteléknél stb. A kereskedő, aki külföldről árut kap, először képtelen a külföldi valutákat beszerezni, ami nem megy mindig azzal a kívánatos gyorsasággal, amint azt a forgalom megkívánna.

Hogy az egyes államok erős elzárkózását megállapíthassuk, elég Középeurópa közlekedési térképét megnézni. Az új állam- és határbonnyadalm magával hozta, hogy fővonalakat úgy vágtak szét, hogy azok egészen használhatatlanok lettek. Régi nemzetközi vonalak, mint Berlin-Szentpétervár, Budapest-Csernowitz teljesen elhagyatottak. Az első vonal annak idején csak a német-orosz határt lépte át; az egy határ helyébe lépett hét határ (Németország, Lengyelország, Danzig, Németország, Litvánia, Lengyelország, Lettország, Oroszország); a második vonal hat határt lép át (Magyarország, Románia,

Csehszlovákia, Lengyelország, (Románia), olyan vonalon, ahol azelőtt a közös vámterület következtében egyáltalában nem volt a forgalom szempontjából számba jövő határ. Az új határok a vasuti forgalmat erősen zavarják. A nemzetközi közlekedés életidegeit elvágta az új államhatárok és sok pályaudvar a háboru előtti forgalommal szemben

közlekedési temetőhöz hasonlít.

A helyzetre jellemző Magyarország esete, ahol a háboru előtti határpályaudvarral szemben az erősen csökkent területen a határpályaudvarok száma negyvenkilencre emelkedett. Ettől eltekintve minden állam úgy a bejöveteleknél, mint a kivitelnél saját eljárásai rendeleteihez ragaszkodik, saját vámokmányai mellékléséhez, saját deklarációs módszereihez és más határformáltságaihoz, amelyek az utasoknak, szállítóknak a vasutak is csak idővesztést, munkátöbbletet és kiadásokat okoznak. A vasutigazgatások tevékenysége tarifális téren még mindig az egymás ellen harcolás és egymással versenyzés képét mutatja.

Atmosferă de simpatie pentru viața economică din România în străinătate

In drum spre București, ministru Virgil Madgearu a fost întâmpinat de câțiva ziaristi căroră le-a făcut o serie de declarațiuni asupra rezultatelor și impresiunilor căpătate în călătoria sa în străinătate.

D. Ministru Madgearu a arătat că mobilul principal al acestei călătorii a fost cercetarea atitudinii cercurilor politice și economico-financiare din Apus față de țara noastră

Atmosfera de simpatie pentru România.

Din conversațiile avute cu oamenii de Stat și cu cei mai deseamă reprezentanți ai finanței, d-sa a constatat o simpatie față de noul regim întronat în România.

La fel de favorabilă, a declarat ministrul nostru de industrie și comerț, e și

atitudinea cercurilor financiare față de noua politică economică românească.

Invitația lor a fost un prilej de contact cu „City” — centru de importanță covârșitoare în relațiile economico-financiare internaționale — și care nu ne-a arătat prea multă simpatie cu prilejul împrumutului extern.

A renăscut încrederea străinătății.

Astăzi, a continuat d. ministru Madgearu, sentimentul de încredere în prosperitatea României a renăscut și

pretutindeni se manifestă dorința de colaborare cu România.

Faptul că d. Snowden a prezidat banchetul dela Londra este cât se poate de semnificativ.

Piața românească și șomajul englez.

D. ministru Madgearu a expus reprezentanților autorizați ai industriei și finanței engleze

rolul ce l-ar putea juca piața românească

ca deuseu pentru producția engleză.

Corelația ce poate exista între șomajul din Anglia și situația economică din România nu trebuie uitată.

D. ministru Madgearu a declarat ziaristilor că, cu prilejul trecerii prin Londra

s'au început discuții active în vederea încheierii unui tratat de comerț româno-englez.

Tratative în acelaș sens vor fi urmate și la Paris.

Concursul străinătăței.

In încheiere dsa a arătat că România se bucură actualmente de

concursul sigur al piețelor financiare străine

și în special al celei brianice.

Economia noastră nu are decât de câștigat de pe urma acestor împrajurări fericite. Trebuie să continuăm și să consolidăm opera începută de noi spre binele și civilizarea României întregite.

Nimeni nu va putea să împiedece sau să dărâme ceea ce clădim noi azi.

Realizarea „Creditului Agricol”.

Trecând asupra stadiului în care se află chestiunea „Creditului Agricol”, d. ministru a declarat:

— Raportul dlui Regard a fost depus zilele acestea.

— Concluziile lui sunt extrem de favorabile pentru noi și bancherii au declarat că sunt dispuși să înceapă, imediat ultimele discuțiuni pentru realizarea acestei instituții de refacere a economiei noastre agricole.

Revizuirea valorilor medii

Ministerul de finanțe a hotărât revizuirea tuturor valorilor medii ale produselor asupra căroră se percepe impozitul pe lux și cifra de afaceri.

Aceste lucrări vor începe în primele zile ale lunii Noembrie a. e. In acest scop toți cei interesați, pot depune de pe acum la Ministerul de finanțe memorii prin care să arate modificările ce ar fi de făcut valorile medii.

Megint drăgul a fekete bors

Fűszerek világpiacán az érdeklődés homlokterében, mint már huzamos ideje, a héten is a bors állott. Az utóbbi hetek lanyhaságát a londoni spekulánsok nem nézték tétlenül, hanem igen erőteljesen beavatkoztak és mert Amerika is vevő gyanánt jelentkezett, sikerült — legalább egyelőre — az irányzat megszilárdulását és az árak emelkedését elérniük. Elősegítette ezt az is, hogy az utóbbi napokban az európai kikötőkbe érkezett mennyiségek nem voltak nagyok, könnyen elhelyezést találtak és így fogható áruban, ha nincs is éppen hiány, semmi esetre sincsenek olyan készletek, amelyek a piacot nyomnák. Különösen áll ez fekete borsra. Lampong promptra 127, Telicherry 146, Singapore 126.6 shilling.

Fehér bors drágulása valamivel lassabb tempójú. Batavia Muntok prompt 211, október-novemberi beérkezésre 206.6 shiling. Szegfűbors irányzata szintén nagyon szilárd. Amíg egy hónappal ezelőtt jamaika ára 80 shillingen alul volt, ma már 88—90 shillinggel jegyzik. Különben majdnem minden fűszer emelkedő irányzatot követ, mert az európai készletek az időszakhoz képest szokatlanul kicsinyek. Meglehető gyors tempóban drágul a hollandi kömény és még inkább a vanília, amelynek ára az utolsó három-négy héten kb. 40 százalékkal ment fel.

Ne fogadjon el mást
Gladys cipókrém
a legjobb!

Refacerea cartelului petrolifer

Luni seara cu trenul Orient Express s'a napoiat în capitală d. ing. Osiceanu, director general al soc. Steaua Română și președintele Asociației industriașilor de Petrol. În drum dela Paris spre București, d. Osiceanu a avut o conferință cu d. V. Madgearu, ministru de industrie și comerț în chestiunea refacerii cartelului petrolifer, arătându-i necesitatea cartelului în interesul însuși ai menținerii și consolidării industriei noastre de petrol. S'a examinat chestiunea refacerii cartelului petrolifer, d. ministru al industriei recomandând industriei de petrol cu capital românesc să dea tot concursul său refacerii cartelului, pentru ca la rândul său, cartelul românesc să se poată cartela cu alte carteluri mondiale.

Ellenőrzik az ócskavas-kivitelt

Mint értesülünk, a miniszterium egyik rendelete arra hívja fel az egyes állomásfőnökségeket, hogy Bukovina felé irányított ócskavasküldeményeket nem lehet Erdélyből és más országreszkekből továbbítani. Egyben pedig meghatározza azokat a bukovinai állomásokat, ahonnan ilyen küldemények Lengyelország felé irányíthatók, de csak abban az esetben, ha a miniszterium erre speciális engedélyt ad. Ócskavaskereskedők körében újabb elkéseredést váltott ki ez a rendelet, mert az ócskavas valószínűleg monopolcikket képez, amelyet egyedül Besica vesz át az általa meghatározott áron és egyáltalán nem reagál a világpiacra történő emelkedési fluktuációkra.

Publicațiune

Subsemnata Camera de Comerț și de Industrie din Cluj prin prezența publică concurs pentru furnizarea următoarelor alimente și combustibil, de lipsă Căminului de ucenici al Camerei pe anul 1930.

- 1) Cca 22.000 litri lapte de vacă.
- 2) Cca 35.000 Kg. pâine și făină.
- 3) Cca 5000 Kg. carne și mezeluri.
- 4) Cca 500 Kg. untură topită.

Toate aceste furnizate începând cu 1 Ianuarie 1930, zilnic în evantumul fixat de Directorul Căminului.

5) 12 vagoane lemne pentru foc, esența fag, cal. I., dintre cari 6 vagoane vor fi furnizate până la 30 Noembrie 1929, iar restul după necesitate la termenul fixat de Directorul Căminului.

Condițiunile de concurs sunt cele cuprinse în art. 72—82 din legea asupra contabilității publice.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta Camerei de Comerț și de Industrie din Cluj, Serviciul de Contabilitate, până la 15 Noembrie 1929.

Ofertele înaintate după acest termen nu vor fi luate în considerare. — No. 2619.

Cluj, la 22 Octomvrie 1929.

Președinte:

ss. Ing. I. F. Negruțiu

Primsecretar:

ss. Nicolae Căciulă

Kényszeregyezséget kért a nagyvárad Barna Jenő cég

A Barna Jenő-cég (tulajd. özv. Barna Jenőné, szül. Neumann Cecilia) dr. Farkas Adorján ügyvéd útján ma délután a törvényszéknél kérvényt nyújtott be a kényszeregyezségi eljárás megindítása végett. A kérvényhez csatolt kimutatás szerint a cég aktívumai 1.871.849 leire rugnak, míg a passzívumok 4.160.338 leit tesznek ki, úgy hogy a deficit 2.288.489 lei. Részletesebb adatok a passzívumok között: Áruhitelezők (összesen 65 hitelező) 2.559.604 lei készpénztartozások: 1.600.034 lei. Aktívumok: Adósok 718.083 leiből dubiósként 218.083 lei leszámítva: 500.000 lei, árukészlet 1.41.849 lei, berendezés 30.000

lei. Az áruhitelezők között főként külföldi, de néhány temesvári, nagyvárad és bukaresti cég is szerepel.

A cég 23 éve áll fenn; a cégtulajdonos özvegy kérvényében előadja, hogy a cég összeomlásának oka az általános gazdasági krízis, férje 1927 decemberében bekövetkezett halála óta egyedül volt kénytelen az üzletet vezetni és négy gyermekéről gondoskodni. Felajánlott kvóta: 50 százalék, az egyezés megkötése után három hónap múlva kezdődő, 3 év alatt egyenlő havi részletekbe fizetendőleg. Vagyoni, vagy személyi garanciát nyújtani nem tud.

Electrificarea regiunii Huedin, Călățele și regiunilor moșteni

Declarațiile dlui Nicolae Szántó

Am anunțat la timp, că „Electrobela” din Belgia, împreună cu Societatea de Cărbuni din Ardeal, Cluj, a făcut ofertă orașului Cluj pentru concesionarea Uzinei Electrice din Cluj.

Oferta este favorabilă pentru oraș, deoarece municipiul aduce ca aport Uzina Electrică evaluată la 107 milioane în întreprinderea comercializată, iar ofertanții

un capital de 63 milioane pentru investiții

necesare modernizării și intensificării capacității uzinei.

Consiliul municipal din Cluj va decide definitiv în ședința din 28 I. cu.

În chestia programului de activitate al electrificării, dl N. Szántó, director general la „Societatea Ardeleană de Cărbuni”, a declarat următoarele:

— Noua cointeresăție în primul rând va acționa pentru

intensificarea capacității Uzinei Electrice din Cluj

pentru a avea posibilitate, ca să electrificăm nu numai regiunile apropiate, ci și cele mai îndepărtate. În prezent continuăm tratative pentru electrificarea regiunilor moșteni, Călățele, Huedin, Gilău, etc.

— Intensificarea capacității Uzinei Electrice se va începe imediat după primirea concesiunii. Am avut intenția ca să

electrificăm și regiunea someșană,

dar această electrificare guvernul caută să o întreprindă special, cu o nouă centrală someșană.

Bánffihunyadot, Kalotaszeget és Mócvidéket villamosítja a kolozsvári Villamoscentrálé

Szántó Miklós vezérigazgató nyilatkozata

Megirtuk, hogy a kolozsvári Villamos-művek koncessiójára pályázatot adott be a Belga Villamosági Társaság (Electrobela) az Erdélyi Szénbánya Rt.-gal közösen. Az ajánlat a város szempontjából meglehetősen előnyös, amennyiben a város 107 millió lej értékben apportként viszi be a Villamos-műveket a kereskedelmesített részvénytársaságba, míg az Electrobela 63 millió lej tőkét investál az üzem modernizálásába és megnagyobbításába. Ilyen arányban oszlik meg a részvényállomány is, ami azt jelenti, hogy a város bírja a majoritást és kétharmad részben részesül a vállalat jövedelmében is.

Az ajánlat fölött az október 28-án összeülő rendkívüli köz-

gyűlés fog dönteni, amely a kiküldött tanulmány-bizottság kedvező jelentése alapján előreláthatólag perfektuálni fogja a tranzakciót.

Munkatársunk beszélgetést folytatott Szántó Miklós, az Erdélyi Szénbánya Rt. vezérigazgatójával, aki a Villamos-művek legközelebbi munkaprogramjáról a következőket mondotta:

— Első teendője lesz az új érdekeltiségnek a Villamos-művek megnagyobbítása, mégpedig olyan arányú üzemeltetéssel, amely lehetővé teszi nemcsak a közeli, hanem távolabbi vidékek villamos-árammal való ellátását is. Már is tárgyalások folynak Bánffihunyad, Kalotaszeg, Gyálu és a Mócvidék községeinek elek-

trifikálásáról. Rendkívül fontos az, hogy ezek a vidékek áramszolgáltatásba részesüljenek, mert az egészen új perspektivákat nyit meg úgy a mezőgazdaság, mint a kisipar számára.

— Program szerint az üzemeltetést az átvétel után nyomban keresztül is vinnék és ezzel egyidejűleg kezdődne meg a vidéki vezetékek lefektetése is. A Szamosvölgyének villamosítását is tervbe vettük, azonban ezt a problémát a kormány speciálisan akarja megoldani, valószínűleg egy a Szamos-mentére szóló önálló centrálé felállításával.

Csődöt kértek Czukor László aradi fakereskedő ellen

Orbán István aradi butorgyáros kényszeregyezségi kérvényt nyújtott be az aradi törvényszéknek. A betérszített vagyonkimutatás szerint 3 millió 749.000 lej passzívával szemben az aktívák összege 2.344.250 lej. A butorgyáros hitelezőinek kielégítésére 50 százalékos kvótát ajánlott fel.

Cernegude S. A. Piatra-Neamti-i cég csődtörvényt nyújtott be az aradi törvényszéken Czukor László és Fia aradi fatermelő cég ellen. A regáti cég 60.000 lejes követelemé miatt kéri a csődeljárás megindítását.

Osztalékemelés a Nasicinál

Október 29-én Genfben tartja évi rendes közgyűlését az Union Nasic és erre az alkalomra a vállalat vezetői közül többen utaznak ki. Az Union Nasic mérlege összehasonlítva az elmúlt évvel, kedvező és az általánosan rossz gazdasági helyzet ellenére a vállalatnak módjában van osztalékát mérsékelten emelni, amint hogy a Nasici állandóan emelkedő dividendát juttatott részvényeseinek. Az értesülés szerint a közgyűlés magáévá fogja tenni az igazgatóság javaslatát és 8.50 frank osztalék fizetését fogja elhatározni.

Exportul devizelor

Conducătorii oficiului de devize au ținut ședință la care a participat și d. C. Teianu, secretar general al ministerului de finanțe, hotărând să trimită oficiilor din țară o adresă prin care se va preciza că exportul valutei și al devizelor este liber.

Két részletben lehet az italmérési engedélyeket fizetni

A pénzügyminiszter az idén őrjási módon felemelte az italmérési engedélyek illetékét. Ez az emelés nem ritkán az eddigi összegnek ötvenszázára rug. Van olyan kávé vagy vendéglős, akinek az italkimérési engedélyért nem kevesebb, mint félmillió lej kell fizetni. Tekintettel arra, hogy az új illetékek az érdekelt adózók súlyos megterhelését jelentik, a pénzügyminiszterium rendeletet bocsajtott ki, melyben megengedi, hogy az illetékeket ebben az évben két részletben lehessen kifizetni.

România își sporește circulația monetară

Situația economică din România în fața unor perspective noi

Raportul trimestrial editat de Banca Națională, menționează, că mecanismul prevăzut când s'a făcut stabilizarea, a funcționat foarte satisfăcător, după cum subliniază și d. Rist, consilier pe lângă Banca Națională, evidențând următoarele:

In adevăr, realizarea recoltelor din vara aceasta a pus la încercare mecanismul stabilizării.

Rezultatul: dela 15 Iunie până la 21 Septembrie 1929, Banca Națională a putut pune pe piață o nouă cantitate de lei, în valoare de două miliarde și jumătate. De unde la 15 Iunie emisiunea și conturile curente particulare erau de 20 miliarde lei, în cifră rotundă, la 25 Septembrie emisiunea ajunsese la 21.400 milioane, iar conturile particulare, ce de asemenea trebuie să privească ca circulație la 1.250 milioane, deci în total 22 miliarde 650 milioane.

Această diferență în circulația monetară a venit foarte simplu, pe singura cale sănătoasă: intrarea devizelor, ca preț al exportului. Vânzarea recoltelor a procurat Băncii devize și Banca le-a plătit în lei aur.

E cel dintâiu izvor de mărirea a circulației. Și e ceea ce am voit. Iată deci că mecanismul Băncii Naționale, la aplicarea și folosirea regulilor stabilizării, a funcționat perfect.

Urmările bune pentru viața economică, s'au manifestat de îndată prin acest prim izvor ce sporește circulația.

Cum se mai sporește circulația monetară.

Dar mai e un izvor care dă asemenea rezultate: vârsămintele asupra împrumutului, realizarea în lei și punerea în circulație a fondurilor împrumutului, imobilizate până acum la Banca Națională, în contul curent al Statului.

Au ieșit și continuă să iasă lei pentru plata datoriilor întârziate, ale Statului, pentru refacerea căilor ferate și a șoselelor. Toți acești lei vin să mărească circulația și, răspândindu-se în țară, dau viață unui târg anemiatic. Eșirea acestor lei se face cu oarecare încetineală, fiindcă e anevoios mecanismul de verificare a creanțelor și e grea întocmirea planurilor de refacere.

Alte miliarde de lei vor fi puse în circulație

Nu e mai puțin adevărat, însă, că o îndreptare se poate constata. O constatăm mai ales noi, de la acest post de observație, care e Banca Națională.

Indreptarea se va putea face și mai simțită în efectele ei binefăcătoare peste două trei

luni, pela sfârșitul anului.

N'ași fi de loc mirat ca în interval de oinci-sase uni — continuând exportul recoltei și dată fiind abundența recoltei de porumb, care se exportă în primăvară, — să putem vedea adăugându-se la circulația de azi încă două-trei miliarde.

E o deosebire între această emisiune — ce reprezintă capital străin efectiv intrat în țară — și hârtia fabricată altădată pentru nevoile Statului. Emisiunea e sporită acum prin producția țării, prin bunuri reale, sau prin împrumuturi

externe. Moneda pusă în circulație e aur.

Efectele sporirii circulației

ducătorului. Se plătesc datoriile din trecut, se mărește consumația, sporește puterea contributivă a țării.

Vom avea deci și un import mai ridicat, ca urmare a exportului.

Repercusiunea se va simți așa dar asupra venitului general al populației, asupra puterii de cumpărare, asupra încasării imozitelor.

E greu de făcut profetii în finanțe și e greu să se fixeze timpul în acest domeniu. Rețet, însă, că nu m'ar mira ca îmbunătățirea generală să se poată remarca până la sfârșitul acestui an.

Fuzionăltak a temesvári Kimmel és Schwarz Testvérek Rt.

A bányási piacon egy érdekes tranzakció történt: a 117 éves Kimmel Rt. és a 86 éves Schwartz Testvérek Rt. fuzionáltak. Mind a két cég az ország szesz-likőrkereskedelmének jelentős tényezői.

Az új szesz-törvény életbeléptetése óta a szesz-szakmában egészségtelen állapotok alakultak ki, amelyek nemcsak a fogyasztás válságában jelentkeztek, hanem a visszaélések sorozatában is. Az új szesz-törvény által inaugurált adóztatási rendszer következtében a szeszcsempészet igen elterjedt és természetesen ennek erkölcsi és anyagi hátrányait a komoly szeszkereskedelem érezte.

Az év végével a két vállalatnak fuzióját olyképp foganatosítják, hogy a Schwartz Testvérek-cég beolvad a Kimmel-cégbe és az így egyesített

cég:

Kimmel J. és C. név alatt változatlanul fogja az üzemet folytatni. A november hó 2-án megtartandó közgyűlésen az új alakulathoz mérten új igazgatóságot és új felügyelőbizottságot választanak. Az ilyként egyesült vállalat közvetlen vezetésével Scheiner Ernőt, a Kimmel-cég eddigi igazgatóját továbbra is megbízzák; míg annak irányítását Schwarz József és Schwarz Fülöp az egyesült vállalat tulajdonosai fogják intézni.

Mindkét vállalat a folyó év végéig teljesen változatlan formában folytatja üzemét és csak 1930 január 1-ével veszi kezdetét az új rezsim — természetesen a régi hagyományos szellemben és a szigorú etikai elvek változatlan fenntartása mellett.

A Biharmegyei Takarékpénztár szanálja a fizetésképtelen Egyesült Érmihályfalvi Takarékpénztárt

Mi idézte elő az Egyesült Érmihályfalvi insolvenciájai — Ötvenszázalék egyezség a betéteseknek — A szanálás után mint a Biharmegyei Takarékpénztár fiókja fog tovább működni az érmihályfalvi intézet

Az Egyesült Érmihályfalvi Takarékpénztár és Érmelléki Hitelbank Rt. Érmihályfalva, az érmihályfalvi járásban az utóbbi 2—3 év alatt bekövetkezett elemi, gazdasági katasztrófák, — jégverések, fagykarak, — következtében fizetésképtelen lett. Az intézet igazgatósága, amely a környék legvagyonosabb, legelőkelőbb uraiból áll, a kibontakozás módozatairól tárgyalásokat folytatott le és milliókra menő, — anyagi áldozattal igyekszik arra, hogy az ottani vidék lakosságának az intézetnél elhelyezett, — cca 15.000.000 lejre tehető, — betéteit nagyrészt megmentse. Bizalmas értesülésünk szerint

az intézetnél cca 10.000.000 lejre rugó hiány mutatkozik,

amelynek a keletkezése azonban hosszú évekre nyulik vissza.

Az intézet igazgatósága legutóbbi ülésén elhatározta, hogy felkéri a Biharmegyei Takarékpénztárt az intézet ügyeinek rendezésére. Az erre vonatkozó tárgyalások már előzetes megállapodásra is vezettek, úgy hogy a kibontakozás lehetségesnek látszik, amennyiben az intézet hitelezői és betétesei követeléseik egy részét, — az előzetes megállapodás szerint 50 százaléket, — elengedik. Amennyiben az igazgatóság ezt biztosítani tudja, úgy a megegyezés már is létrejöthet. A likvidáció után az Érmihályfalvi mint a Biharmegyei Takarékpénztár fiókja fog tovább működni.

Az intézet vezérigazgatója, Benedek Zoltán különben teljes vagyonát az intézet rendelkezésére bocsájtotta. Az igazgatóság már a betétesek között is megindította az akciót abban

az irányban, hogy

a 20.000 lejen felüli betétekkel rendelkezők követeléseinek 40—50 százalékról lemondjanak.

A 20.000 lejen aluli betétek teljes összegükben fognak a tervek szerint kifizetésre kerülni. Amennyiben a betétesekkel ez a megállapodás nem jönne létre, a kényszerregezés megindítása elkerülhetetlen.

Az intézet alapitókéje 3.000.000 lej, amely azonban nincsen teljes egészében befizetve s amelynek 75 százalékát Benedek vezérigazgató jegyezte annak idején. A betétek összege cca 15.000.000 lej. Az aktivumok között latenciaként szerepelnek az intézet érmihályfalvai székháza és raktárhazai.

Az intézet igazgatóságában helyet foglalnak többek között: Fráter István (Gálospetrii), Dr. Bujanovits Rudolf, Csiry Sándor és Végh Károly esperes földbirtokosok is, akik hajlandók az ügyek rendezése érdekében áldozatokat hozni és akik erre megfelelő anyagi garanciát is tudnak nyújtani.

A főbb hitelezők közül az Erdélyi Bank nagyváradi fiókja, Csiry Sándor, Benedek Zoltán, Dr. Bujanovits Rudolf, Végh Károly, Fráter István és Dr. Andrásy Ernő ingatlanaira 6.000.000 lejjel tábláztatta be magát. Az Erdélyi Bank követelése a fenti bekebelezések és a birtokában levő tárcaváltók által többszörösen fedezve van. Ezenkívül az Agrár Takarékpénztár a nagykarolyi telekkönyv-nél a következő betáblázásokkal szerepel: Benedek Zoltán ellen 1.350.000 lej, Benedek Zoltán ellen 1.350.000 lej, (ugyanaz az objektum), özv. Balassy Józsefné ellen (Értkörtyélyes) 416.000 lej, dr. Bujanovits Rudolf ellen 800.000 lej. A szatmári Casa Noastră Benedek Zoltán ingatlanára 207.593 lejjel van rátáblázva.

Fizetésképtelen aradi kereskedő

Glück Lázár aradi kereskedő a törvényszéken kényszerregezési eljárás megindítását kérte cége ellen. Vagyon kimutatása szerint 939.000 lej aktivával szemben passzívának összege 1.630.000 lejt tesz ki. A kereskedő 50 százalékos kvótát ajánlott fel hitelezőinek kielégítésére.

Taxarea stofelor cauciucate

Directiunea generală a vămilor a trimis tuturor vămilor, următoarele instrucțiuni referitor la taxarea stofelor cauciucate.

Pentru stabilirea taxei asupra țesăturii se va cântări stoffa așa cum se prezintă cauciucată și după această greutate se va vedea sub prevederile căruia articol cade țesătura.

Dacă stoffa e făcută din două țesături deosebite, norma de cântărire va fi aceeași, adică se va cântări așa cum se prezintă, aplicându-se însă taxa după țesătura cea mai impusă.

Pentru stoffele de lână având strat de cauciuc aparent, sau lipite între ele cu un strat de cauciuc se va aplica totdeauna taxa de aliniatul „alte țesături“.

La toate aceste cazuri se va aplica apoi reducerea prevăzută de art. 820.

Cele impregnate invizibil cu cauciuc vor urma regimul țesăturilor respective după fel, fără aplicarea art. 820.

A betétesek bűnvádi eljárást követelnek a Franco-Romana igazgatósága ellen

Eltűnt az intézet alaptőkéjének 30 százaléka

A fizetésképtelen Banca Franco-Romana mint ismeretes: új igazgatóságot kapott, amely felértékelte a bank vagyonát és megállapította, hogy a deficit eléri a hetven százalékot. Az eredetileg és a régi igazgatóság által benyújtott nyersmérleg szerint a deficit sokkal kisebb, nyilvánvaló, hogy

a mérleg adatait a volt igazgatóság meghamisította.

A mai vagyon állománya szerint a betétesek követeléseit hatvanegy százalék erejéig tudnák kielégíteni, de mert a bank vagyonának mobilizálása sok időt venne igénybe, a következő megoldásra törekednek: számoljon fel a bank a meglévő aktívákkal alapítson új bankot. A fővárosi bankok adják össze a pénzt a tőke kiegészítéséhez és ennek a pénznek harminc százalékából azonnal kifizetik a betéteseket, a másik harminc százalékából folytatják a bankügyleteket, míg a fennmaradt harminc százalék erejéig a betéteseknek részvényeket adnak.

Ez a hír a betevők között óriási riadalmat keltett. Rögtön ülést tartottak és fenyegető módon azonnali

bűnvádi eljárást követeltek a volt igazgatóság ellen.

A bukaresti betevők egyébként október 27-ére összehívták az ország minden részéből a betevőket és a gyűlés befejezése után az ilfovi törvényszék

hez mennek, ahol a volt igazgatóság letartóztatását fogják kérni.

Kísérlet történt arra, hogy a kormány segítségét megnyerjék, a kormány azonban kijelentette, hogy az adózók pénzéből egy banit sem ad. A Banca Franco-Romanának a Banca Moldoveanának 20.000 font sterling tartozása van, amely most jár le. A Banca Moldoveana kijelentette, hogyha a Franco-Romana a határnapig nem fizet, a

a piacra dobja a zálogul kapott száznyolcvanezer Leonida részvényt.

A Banca Moldoveanát most arra akarják rábírní, hogy álljon el szándékától.

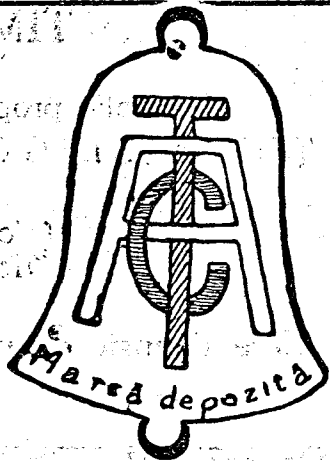
Haldoklik az orosz ipar

A legfelsőbb szovjet nemzetgazdasági tanács jelentést tett az orosz ipar helyzetéről. A jelentés igen szomorú adatokat sorol fel, amennyiben megállapítja, hogy az orosz ipari termékek ötven százaléka hasznavehetetlen, a másik ötven százaléka rosszabb az importált cikkeknél. Ennek okát a munkafegyelem meglazulásában kell keresni. Szigorú intézkedéseket kér így például azt, hogy a központi bizottság előzetes engedélye nélkül munkásnak helyet változtatni nem lehet és aki a munkafegyelem ellen vét, a legszigorubb büntetésben részesül.

Ardealul Economic Erdélyi Közgazdaság

hirdetési árai:

Címlapon cm²-ként Lei 20'—
Szöveg között cm²-ként — — Lei 15'—
Többi hirdetési oldalon — — Lei 10'—
Egy garmond sor Lei 80'—

Cuaceastă marcă este prevăzută ficcare obiect de argint și lux fabricat în fabrica

„TACĂMUL” din CLUJ.

Finetă de 800!

Fabricațiile se pot procura în prăvăliile de bijuterii mai bune. Numai pentru revânzătorii „Tacămul” fabrică de argintării, Cluj, Str. N. Iorga No. 11/A. — Telefon: 4-82 Adresa telegrafică: „Tacămul”

Prima Fabrică de Electricitate Română S. A.
Első Romániai Elektromosgyár Rt.
Cluj-Kolozsvár, III., Strada Călugărițelor No. 1.
(Apăca-utca, Erzsébet-fürdő.)

Saját gyártmányu szerelési és

magasfeszültségű anyagok. Mű-

szerék: Hartmann & Braun.

Szénkefék: Sächsische Dina-

mobürstenfabrik. Motorok!

Bayerische Motorenwerke

Adr. Telegr.: RELAIS. - Sürgöncim: RELAIS

„CARMEN” FABRICA DE GHETE SOCIETATE ANONIMĂ ORADEA

Ajánlja női luxus, trotteur és gyermekecipő gyártmányait

Adresa telegrafică „CARMENSHOE”

Kolozsvári Takarékpénzt. és Hitelbank Részvénytárs.

Cluj, Piața Unirii (Mátyás király-tér) 7

Fiókjai: Décs, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár
Marosvásárhely és Nagyváradon. — ::

Saját tőkéi 85 millió lei

Minden bankügy-

letet legelő-

nyösebben

végez.

Aruraktárai

a vasut

mellett

Engedélyezett

devizahely.

Betéteket

elfogad

„Ardealul Economic—Erdélyi Közgazdaság”

Organ al Industriei, Comerțului și Finanței din Ardeal și Banat.

Redacția și Administrația: — Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj, Strada Minerva No. 7. :: Telefon: 4-44.

Director și răspunzător:
Igazgató és felelős szerk.:

TRAIAN CHIRILĂ

Abonamente — Előfizetési árak

In țară pe un an	{ Pentru particulari comercianți și industriași	1200 lei
Belföldön egész 'évre	{ Pentru bănci, instituțiuni financiare și societăți	2000 lei
	{ Magánosoknak, kereskedők és gyárosoknak	1200 lei
	{ Bankoknak, pénzintézeteknek és társaságoknak	2000 lei
	{ Pentru străinătate	1500 lei.
	{ Külföldre	...

Jumătate an	{ 600 lei
	{ 1200 lei
Félevere	{ 600 lei
	{ 1200 lei

Anunțuri — Hirdetések:

Pagina I. a. cm ² .	20 lei
Címlapon I. oldalon cm ² -ként	15 lei
In text	80 lei
Szövegeoldalon	...
Un sir garmond	...
Egy garmond sor	...

Industria Textilă Arădană Soc. A.

Telefon: 7-58.

Cea mai mare fabrică
de Textile din Ardeal

Erdély legnagyobb
textilgyára Arad.

Telefon: 7-58.

Aradi Textilgyár Részvénytársaság

CASA NOASTRĂ

SOCIETATE ANONIMA PENTRU BANCA
COMERȚ ȘI INDUSTRIE

Capital și rezerve
Lei 73.400.000

Sediul Social: Satu-Mare.

Sucursale:

BAIA-MARE, CAREI, SIGHET și VALEA LUI
MIHAI.

Afiliațiuni:

„UNIO”, Fabrica de vagoane S. A. SATU-MARE.
Soc. Anon. Pentru Importul de Fierărie, Satu-Mare

Nem trükk! Valóság!

Kedves, barátságos, tiszta szoba árból

20%

Bőséges, izletes házi étkezési árból

10%

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője

Budapesten a

PARK-Nagyszállodában

VIII., Baross-tér 10. szám.

FONDAT IN ANUL 1812

J. SI C. KIMMEL S. P. A.

TIMISOARA

Instalație proprie pentru fabricarea:
TUICĂ, SLIGOVITZ ȘI COGNAC

Fabrică de licheruri
Fabrică de butoaie

Mare deposit de vinuri și țuică en gros!

MÁRCIUSI

B
A
K

DREHER
HAGGENMACHER
SÖRÖK

D
A
C
I
A

SZENT GYÖRGY

Mezőgazdasági Bank

és Takarékpénztár Rt.

Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii No. 9.
Fiókiintézet: Dej-Dés, Jibou-Zsibó, Béclean-Bethlen
Zălau-Zilah

Saját tőkési **58** millió lej

Minden bankügyletet legelőnyösebben vé-
gez. — Engedélyezett devizahely. — At-
utalás a bel- és külföld bármely piacára.